

**EUROPOS SĄJUNGOS
TARYBA**

**Briuselis, 2009 m. vasario 4 d. (23.02)
(OR. en)**

6030/09

**Tarpinstitucinė byla:
2008/0154 (COD)**

LIMITE

**ENV 63
CODEC 121**

PRANEŠIMAS

---

nuo: Generalinio sekretoriato
kam: Delegacijoms

Komisijos
pasiūlymo Nr.: 12108/08 ENV 485 CODEC 1008 - COM(2008) 402 galutinis

---

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl organizacijų savanoriško dalyvavimo taikant Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą (AVAS)

Delegacijoms šio pranešimo priede pateikiamas patikslintas pirmiau nurodyto pasiūlymo projektas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė narė atsižvelgdama į Aplinkos darbo grupės 2009 m. sausio 20 d. posėdžio rezultatus. Šiuo tekstu bus remiamasi 2009 m. vasario 10 d. diskusijų metu.

Pakeitimai yra pabraukti. Išbruktas tekstas pažymėtas [...].

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl organizacijų savanoriško dalyvavimo taikant Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą (AVAS)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 175 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ¹,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ²,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ³,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje ⁴ nustatytos tvarkos,

kadangi:

- (1) Sutarties 2 straipsnyje numatyta, kad vienas iš Bendrijos uždavinių yra skatinti tvarų augimą visoje Bendrijoje.

---

¹ OL C [...] [...], p. [...].

² OL C [...] [...], p. [...].

³ OL C [...] [...], p. [...].

⁴ OL C [...] [...], p. [...].

- (2) 2002 m. liepos 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 1600/2002/EB, nustatančiame šeštąją Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programą ⁵, nurodyta, kad bendradarbiavimo ir partnerystės ryšių su įmonėmis stiprinimas yra strateginis metodas siekiant aplinkosaugos tikslų. Esminė šio metodo dalis – savanoriški įsipareigojimai. Todėl reikia skatinti organizacijas taikyti Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą (AVAS) ir imtis iniciatyvų, kuriomis organizacijos būtų skatinamos skelbti išsamias ir nepriklausomų ekspertų patikrintas veiksmingumo aplinkosauginiu arba tvaraus vystymosi požiūriu ataskaitas.
- (3) Komisijos komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl tarpinės šeštosios Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programos peržiūros ⁶ pripažįstama, kad reikia tobulinti pramonės įmonėms skirtų neprivalomų priemonių veikimą ir kad šių priemonių taikymo galimybės yra didelės, tačiau nevisiškai išnaudojamos. Komisija turėtų patikslinti tas priemones, kad galėtų skatinti taikyti sistemą ir sumažinti administracinę jų valdymo naštą.
- (3a) Komisijos komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui dėl tvaraus vartojimo bei gamybos ir tvarios pramonės politikos veiksmų plano ⁷ pripažįstama, kad Bendrijos aplinkos vadybos ir audito sistema (AVAS) padeda įmonėms optimizuoti gamybos procesą – sumažinamas poveikis aplinkai ir geriau panaudojami ištekliai.
- (4) [...]

---

⁵ OL L 242, 2002 9 10, p. 1.

⁶ COM (2007) 225 galutinis

⁷ COM (2008) 397 galutinis

- (5) Kad Bendrijos lygiu parengtos aplinkosaugos srities teisinės priemonės būtų tarpusavyje labiau suderintos, Komisija ir valstybės narės turėtų apsvarstyti, kaip į registraciją AVAS būtų galima atsižvelgti rengiant teisės aktus ar naudoti ją kaip priemonę jų vykdymui užtikrinti. Siekdamas padidinti AVAS patrauklumą organizacijoms, jos taip pat turėtų atsižvelgti į AVAS įgyvendindamos viešųjų pirkimų politiką ir prireikus nurodyti AVAS arba atitinkamą aplinkosaugos vadybos sistemą kaip darbų ir paslaugų teikimo sutarčių sudarymo sąlygą.
- (6) Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 761/2001 dėl organizacijų savanoriško dalyvavimo Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemoje (EMAS) ⁸ 15 straipsnyje numatyta, kad remdamasi taikant sistemą sukaupia patirtimi Komisija turi ją peržiūrėti ir Europos Parlamentui bei Tarybai pasiūlyti atitinkamus pakeitimus.
- (7) Reglamentas (EB) Nr. 761/2001 buvo veiksmingas skatinant didinti organizacijų aplinkosauginį veiksmingumą; įgyvendinant tą Reglamentą įgytą patirtį reikėtų panaudoti didinant AVAS galimybes pagerinti bendrą organizacijų aplinkosauginį veiksmingumą.
- (8) Organizacijos turėtų būti skatinamos savanoriškai taikyti AVAS ir galėtų gauti papildomos naudos teisės aktais numatytos kontrolės, lėšų taupymo ir viešojo įvaizdžio požiūriu.
- (9) Taikyti AVAS turėtų būti galima visoms Bendrijos ir jai nepriklausančių valstybių organizacijoms, kurių veikla daro poveikį aplinkai, kad jos galėtų valdyti tą poveikį ir didinti bendrą aplinkosauginį veiksmingumą.

---

⁸ OL L 114, 2001 4 24, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1791/2006 (OL L 363, 2006 12 20, p. 1).

- (10) Organizacijos, ypač mažos, turėtų būti skatinamos taikyti AVAS. Sistemos taikymas turėtų būti skatinamas sudarant palankesnes sąlygas naudotis informacija, esamomis paramos lėšomis bei viešųjų institucijų teikiamomis paslaugomis ir parengiant techninės pagalbos priemones arba skatinant jomis naudotis.
- (11) Organizacijoms, taikančioms kitas aplinkosaugos vadybos sistemas ir norinčioms pradėti taikyti AVAS, turėtų būti sudarytos sąlygos tai padaryti kuo paprasčiau. Reikėtų apsvarstyti sąsajas su kitomis aplinkosaugos vadybos sistemomis.
- (12) Turėtų būti sudarytos sąlygos organizacijoms, kurių vietos yra vienoje ar daugiau valstybių narių, iš karto užregistruoti visas šias vietas arba kai kurias iš jų.
- (13) Siekiant padidinti AVAS patikimumą ir ypač sudaryti galimybę valstybėms narėms sumažinti registruotų organizacijų administracinę naštą panaikinant arba sumažinant reglamentavimą, reikėtų sustiprinti organizacijos atitikties visiems su aplinka susijusiems taikomiems teisiniams reikalavimams nustatymo mechanizmą.
- (14) Taikant AVAS reikėtų įtraukti organizacijos darbuotojus ir darbininkus, nes tai padidina pasitenkinimą darbu ir praturtina aplinkosaugos žiniomis, kurias gali būti skleidžiamos darbe ir už jo ribų.
- (15) AVAS logotipas turėtų būti patraukli organizacijų komunikacijos ir rinkodaros priemonė, kuria klientai būtų informuojami apie AVAS. Reikėtų supaprastinti AVAS logotipo naudojimo taisyklės naudojant vieną bendrą logotipą, taip pat reikėtų panaikinti esamus apribojimus, kad logotipas nebūtų painiojamas su ekologiškų produktų ženklais.
- (16) Registracijos AVAS išlaidos ir rinkliavos turi būti pagrįstos ir proporcingos organizacijos dydžiui ir darbui, kurį turi atlikti kompetentingos įstaigos. Nepažeidžiant Sutartyje numatytų valstybės paramos taisyklių, reikėtų apsvarstyti galimybę mažas organizacijas atleisti nuo rinkliavų arba sumažinti jų dydį.

- (17) Organizacijos turėtų rengti ir periodiškai viešai skelbti aplinkosaugos ataskaitas [...], kuriose visuomenei ir kitoms suinteresuotosioms šalims būtų teikiama informacija apie jų atitiktį su aplinka susijusiems taikomiems teisiniams reikalavimams ir jų aplinkosauginį veiksmingumą.
- (18) Siekiant užtikrinti informacijos tinkamumą ir galimybę ją lyginti, organizacijų aplinkosauginio veiksmingumo didinimo ataskaitos turėtų būti rengiamos remiantis bendrais pagrindinių aplinkosaugos sričių veiksmingumo rodikliais. Tai turėtų padėti organizacijoms palyginti savo veiksmingumą skirtingais ataskaitiniais laikotarpiais.
- (19) Valstybėms narėms keičiantis informacija ir bendradarbiaujant, reikėtų parengti informacinius dokumentus, kuriuose būtų pateikti aplinkosaugos vadybos konkrečiuose sektoriuose geriausios patirties pavyzdžiai ir aplinkosauginio veiksmingumo rodikliai. Tie dokumentai turėtų padėti organizacijoms didesnę dėmesį skirti svarbiausiems konkretaus sektoriaus aplinkosaugos aspektams.
- (20) 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 765/2008, nustatančiu su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus⁹, numatomas akreditavimas nacionaliniu ir ES lygiu bei nustatoma bendra akreditavimo sistema. Šiuo reglamentu reikiamu mastu papildomos šios taisyklės, kartu atsižvelgiant į AVAS būdingus bruožus, visų pirma į būtinybę užtikrinti didelį patikimumą suinteresuotųjų subjektų, ypač valstybių narių, atžvilgiu, o atitinkamais atvejais nustatomos konkretesnės taisyklės.

Tomis nuostatomis turėtų būti užtikrinta ir nuolat gerinama aplinkosaugos vertintojų kompetencija numatant nepriklausomą ir nešališką akreditavimo sistemą, mokymą, tinkamą jų veiklos priežiūrą ir taip užtikrinant AVAS taikančių organizacijų skaidrumą ir patikimumą.

---

⁹ OL L 218, 2008 8 13, p. 30.

- (21) Valstybės narės ir Europos Komisija turėtų vykdyti propagavimo ir paramos veiklą.
- (22) Nepažeisdamos Sutartyje numatytų valstybės pagalbos taisyklių valstybės narės turėtų skatinti registruotas organizacijas, pavyzdžiui, suteikti galimybes gauti finansavimą ar mokesčių nuolaidų pagal pramonės aplinkosauginio veiksmingumo skatinimo sistemas.
- (23) Valstybės narės ir Komisija turėtų parengti ir įgyvendinti konkrečias priemones, kuriomis siekiama skatinti organizacijas, ypač mažas, aktyviau taikyti AVAS.
- (24) Siekdama užtikrinti suderintą šio reglamento taikymą Komisija prireikus parengia konkretiems sektoriams skirtus informacinius sritis, kurioje taikomas šis reglamentas, dokumentus.
- (25) Prireikus šis reglamentas turėtų būti tikslinamas atsižvelgiant į per tam tikrą jo taikymo laikotarpį sukaupią patirtį.
- (26) Šis reglamentas pakeičia Reglamentą (EB) Nr. 761/2001, kuris turėtų būti panaikintas.
- (27) Atsižvelgiant į tai, kad į šį reglamentą įtrauktos naudingos 2001 m. rugsėjo 7 d. Rekomendacijos dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 761/2001 dėl organizacijų savanoriško dalyvavimo Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemoje (EMAS) įgyvendinimo gairių ¹⁰ ir 2003 m. liepos 23 d. Rekomendacijos 2003/532/EB dėl AVAS aplinkosauginio veiksmingumo rodiklių atrankos ir naudojimo gairių ¹¹ nuostatos, šiais aktais nebeturėtų būti remiamasi, nes jie pakeičiami šiuo reglamentu.

---

¹⁰ OL L 247, 2001 9 17, p. 1.

¹¹ OL L 184, 2003 7 23, p. 19.

- (28) Kadangi siūlomų veiksmų tikslų, būtent sukurti bendrą patikimą sistemą ir išvengti skirtingų nacionalinių sistemų kūrimo, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi atsižvelgiant į veiksmų mastą ir poveikį tų tikslų būtų geriau siekti Bendrijos lygiu, laikydamasi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali priimti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama tai, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.
- (29) Šiam reglamentui įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti priimtose remiantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimu 1999/468/EB, nustatančiu Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ¹².
- (30) Visų pirma Komisijai turėtų būti suteikta teisė numatyti kompetentingų įstaigų tarpusavio vertinimo tvarką, rengti konkretiems sektoriams skirtus informacinius dokumentus, pripažinti esamas aplinkosaugos vadybos sistemas ar jų dalis atitinkančiomis atitinkamus šio reglamento reikalavimus ir iš dalies keisti I–VIII priedus. Kadangi tos priemonės yra bendro pobūdžio ir skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas, *inter alia*, papildant šį reglamentą naujomis neesminėmis nuostatomis, jos turi būti priimtose pagal Tarybos sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje nustatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.
- (31) Reikia laiko užtikrinti, kad būtų sukurtas pagrindas šiam reglamentui tinkamai veikti, todėl valstybėms narėms turėtų būti nustatytas šešių mėnesių laikotarpis nuo šio reglamento įsigaliojimo datos tvarkai, kurios laikosi akreditavimo įstaigos ir kompetentingos įstaigos, pakeisti pagal atitinkamas šio reglamento nuostatas. Per tuos šešis mėnesius akreditavimo įstaigos ir kompetentingos įstaigoms turėtų turėti teisę ir toliau taikyti Reglamentu (EB) Nr. 761/2001 nustatytą tvarką.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

---

¹² OL L 184, 1999 7 17, p. 23. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Tarybos sprendimu 2006/512/EB (OL L 200, 2006 7 22, p. 11).

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Dalykas

Įsteigiama Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistema (toliau – AVAS), kurią savanoriškai gali taikyti Bendrijoje arba už jos ribų esančios organizacijos.

AVAS, kuri yra svarbi tvaraus vartojimo bei gamybos ir tvarios pramonės politikos veiksmų plano priemonė, tikslas – skatinti nuolat didinti organizacijų aplinkosauginį veiksmingumą organizacijoms diegiant ir įgyvendinant aplinkosaugos vadybos sistemas, atliekant sisteminių, objektyvų ir periodišką tokių sistemų veiksmingumo vertinimą, teikiant informaciją apie aplinkosauginį veiksmingumą, atvirai bendraujant su visuomene ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis, organizacijos darbuotojams aktyviai dalyvaujant ir rengiant tinkamą jų mokymą.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

Šiame reglamente taikomos šios sąvokų apibrėžtys:

- 1) „aplinkosaugos politika“ – bendri organizacijos aplinkosaugos veiklos tikslai ir principai, įskaitant atitiktį visiems taikomiems su aplinka susijusiems teisiniais reikalavimams ir įsipareigojimą nuolat gerinti aplinkosauginį veiksmingumą;

- 2) „aplinkosauginis veiksmingumas“ – išmatuojami organizacijos aplinkosaugos aspektų vadybos rezultatai;
- 3) „teisinė atitiktis“ – visiškas su aplinka susijusių taikomų teisinių reikalavimų, įskaitant leidimų sąlygas, įgyvendinimas;
- 4) „aplinkosaugos aspektas“ – organizacijos veiklos, produktų ar paslaugų elementas, kuris daro arba gali daryti poveikį aplinkai;
- 5) „reikšmingas aplinkosaugos aspektas“ – aplinkosaugos aspektas, kuris daro ar gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai;
- 6) „tiesioginis aplinkosaugos aspektas“ – aplinkosaugos aspektas, susijęs su pačios organizacijos veikla, produktais ir paslaugomis, kuriuos ji gali tiesiogiai valdyti;
- 7) „netiesioginis aplinkosaugos aspektas“ – aplinkosaugos aspektas, kuris yra organizacijos ir trečiųjų šalių sąveikos rezultatas ir kurį organizacija gali tam tikru mastu paveikti;
- 8) „poveikis aplinkai“ – nepalankus ar palankus aplinkos pokytis, kurį visiškai arba iš dalies sukelia organizacijos veikla, produktai arba paslaugos;
- (8a) „aplinkosaugos analizė“ – pradinė išsami aplinkosauginių aspektų, poveikio aplinkai ir aplinkosaugos veiksmingumo, susijusių su organizacijos veikla, produktais ir paslaugomis, analizė;
- 9) „aplinkosaugos programa“ – priemonių, atsakomybės ir išteklių, kurių imtasi arba numatoma imtis aplinkosaugos tikslams pasiekti ir uždaviniams įvykdyti, ir aplinkosaugos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo terminų aprašymas;

- 10) „aplinkosaugos tikslas“ – aplinkosaugos politikos nulemtas bendrasis aplinkosaugos siekis, kurį organizacija užsibrėžia pasiekti ir kuris, jeigu įmanoma, yra išreikštas kiekybiškai;
- 11) „aplinkosaugos uždavinys“ – [...] aplinkosaugos tikslų nulemtas išsamus ir kiekybiškai išreikštas organizacijos ar jos dalių veiklos veiksmingumo reikalavimas, kurį reikia nustatyti ir įvykdyti, kad būtų pasiekti tie aplinkosaugos tikslai;
- 12) „aplinkosaugos vadybos sistema“ – bendrosios vadybos sistemos dalis, kuri apima organizacinę struktūrą, planavimo veiklą, atsakomybę, praktiką, procedūras, procesus ir išteklius aplinkosaugos politikai plėtoti, įgyvendinti, pasiekti, peržiūrėti ir palaikyti bei aplinkosauginiams aspektams valdyti;
- 13) „geriausia aplinkosaugos vadybos praktika“ – veiksmingiausia aplinkosaugos vadybos sistema, kurią gali įgyvendinti atitinkamo sektoriaus organizacijos ir kurią pasitelkus galima pasiekti didžiausią aplinkosauginį veiksmingumą tam tikromis ekonominėmis ir techninėmis sąlygomis;
- 14) „aplinkosaugos vidaus auditas“ – sisteminis dokumentais pagrįstas periodiškasis ir objektyvus organizacijos aplinkosauginio veiksmingumo, vadybos sistemos ir procesų, skirtų aplinkai saugoti, vertinimas;
- 15) „auditorius“ – pačioje organizacijoje dirbantis asmuo ar grupė arba organizacijai nepriklausantis fizinis ar juridinis asmuo, kuris organizacijos įgaliotas atlieka visų pirma esamos vadybos sistemos vertinimą ir nustato atitiktį organizacijos politikai ir programai, įskaitant atitiktį su organizacija susijusiems taikomiems teisiniams reikalavimams;
- 16) [...]

- 17) „aplinkosaugos ataskaita“ – išsami visuomenei ir kitoms suinteresuotosioms šalims teikiama informacija, susijusi su organizacijos:
- a) struktūra ir veikla,
  - b) aplinkosaugos politika ir aplinkosaugos vadybos sistema,
  - c) aplinkosaugos aspektais ir poveikiu aplinkai;
  - d) aplinkosaugos programa, tikslais ir uždaviniais,
  - e) [...] aplinkosauginiu veiksmingumu ir atitiktimi su aplinka susijusiems taikomiems teisiniams įsipareigojimams;
- 17a) „atnaujinta aplinkosaugos ataskaita“ – išsami visuomenei ir kitoms suinteresuotosioms šalims teikiama informacija, kurią sudaro atnaujinta naujausioje patvirtintoje aplinkosaugos ataskaitoje pateikta informacija, visų pirma susijusi su organizacijos aplinkosauginiu veiksmingumu ir atitiktimi su aplinka susijusiems taikomiems teisiniams įsipareigojimams;
- 18) „aplinkosaugos vertintojas“ – fizinis ar juridinis asmuo arba tokių asmenų asociacija ar grupė, pripažinta (-as) atitikties vertinimo įstaiga, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 765/2008, ir gavusi (-ęs) akreditaciją pagal tą reglamentą;
- 19) „organizacija“ – Bendrijoje arba už jos ribų esanti viešoji arba privačioji, turinti savo paskirtį ir administraciją bendrovė, korporacija, firma, įmonė, įstaiga arba institucija arba jos dalis ar jų susivienijimas;
- 20) „vieta“ – konkreti geografinė vieta, kurioje vykdomą veiklą, produktus ir paslaugas, įskaitant visą infrastruktūrą, įrangą ir medžiagas, kontroliuoja ir valdo organizacija; vieta laikoma mažiausiu subjektu registracijos tikslais;

- 20a) „klasteris“ – nepriklausomų organizacijų, kurias sieja geografinis artumas ar verslo veikla ir kurios bendrai įgyvendina aplinkosaugos vadybos sistemą, grupė; kiekviena iš klasterio organizacijų turi būti atskirai įregistruota;
- 21) „vertinimas“ – atitikties vertinimas, kurį atlieka aplinkosaugos vertintojas, kad nustatytų, ar organizacijos aplinkosaugos politika, vadybos sistema ir audito procedūra atitinka šio reglamento reikalavimus;
- 22) „patvirtinimas“ – atlikusio vertinimą aplinkosaugos vertintojo patvirtinimas, kad informacija ir duomenys, pateikti organizacijos aplinkosaugos ataskaitoje ir atnaujintose aplinkosaugos ataskaitose, yra patikimi bei teisingi ir kad šie duomenys, aplinkosaugos analizė, aplinkosaugos politika, aplinkosaugos vadybos sistema ir aplinkosaugos vidaus auditas atitinka šio reglamento reikalavimus;
- 23) „vykdymo priežiūros institucijos“ – atitinkamos kompetentingos institucijos, valstybių narių paskirtos nustatyti taikomų teisinių reikalavimų, susijusių su aplinka, pažeidimus, užkirsti jiems kelią bei juos nagrinėti ir prireikus imtis vykdymo priežiūros veiksmų;
- 24) „aplinkosauginio veiksmingumo rodiklis“ – konkreti išraiška, kuria galima išmatuoti organizacijos aplinkosauginį veiksmingumą;
- 25) „mažos organizacijos“:
- a) labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės, kaip apibrėžta 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB dėl labai mažų įmonių, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo ¹³;

---

¹³ OL L 124, 2003 5 20, p. 36.

- b) vietos valdžios institucijos, kurių valdymo sričiai priklauso mažiau nei 10 000 gyventojų, arba kitos valstybės institucijos, kuriose dirba mažiau nei 250 asmenų ir kurių metinis biudžetas neviršija 50 mln. EUR arba metinis balansas neviršija 43 mln. EUR; įskaitant:
- i) government or other public administrations, public advisory bodies at national, regional or local level;
  - ii) fizinius arba juridinius asmenis, pagal nacionalinę teisę vykdančius viešojo administravimo funkcijas, įskaitant konkrečias su aplinka susijusias pareigas, veiklą arba paslaugas; ir
  - iii) b punkte nurodytai įstaigai arba asmeniui pavaldžius fizinius arba juridinius asmenis, turinčius viešųjų pareigų arba funkcijų, arba teikiančius viešąsias paslaugas, susijusias su aplinka.

25a) „bendra registracija“ – viena visų ar kelių organizacijos, kurios vietos yra vienoje ar daugiau valstybių narių arba trečiosiose šalyse, vietų registracija;

26) akreditavimo įstaiga – nacionalinė akreditavimo įstaiga, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 765/2008.

II SKYRIUS

Organizacijų registracija

3 straipsnis

Kompetentingos įstaigos nustatymas

1. Valstybės narės organizacijos registracijos paraiškas teikia tos valstybės narės kompetentingai įstaigai.
2. Bendrijai nepriklausančių valstybių organizacijos registracijos paraiškas gali teikti tos valstybės narės, kurioje yra akredituotas vertinimą atlikęs ir organizacijos aplinkosaugos vadybos sistemą patvirtinęs aplinkosaugos vertintojas, kompetentingai įstaigai.
3. Organizacija, kurios vietos yra vienoje ar daugiau valstybių narių, gali teikti vienos bendros visų ar kai kurių šių vietų registracijos paraišką.

Vienos bendros registracijos paraiškos teikiamos valstybės narės, kurioje yra organizacijos būstinė arba valdymo centras, paskirtas įgyvendinti šią nuostatą, kompetentingai įstaigai.

4. (nauja) Jeigu organizacija pageidauja į bendrą registraciją įtraukti vietas, kurios yra Bendrijai nepriklausančiose šalyse, atitinkamai taikomos 2 ir 3 dalys.

4 straipsnis
Pasirengimas registracijai

1. Organizacijos, norinčios būti registruotos pirmą kartą, pagal I priedą atlieka visų organizacijos aplinkosaugos aspektų analizę.
2. Mažos organizacijos gali konsultuotis su 33 straipsnio 3 dalyje nurodyta įstaiga, įsteigta valstybėje narėje, kurioje organizacija teikia registracijos paraišką.
3. Organizacijos, taikančios pagal 45 straipsnio 4 dalį pripažintą sertifikuotą aplinkosaugos vadybos sistemą, neprivalo atlikti informacijos, gaunamos pagal pripažintą sertifikuotą aplinkosaugos vadybos sistemą, išsamios pradinės aplinkosaugos analizės.
4. Atsižvelgdamos į analizės rezultatus, organizacijos parengia ir įgyvendina aplinkosaugos vadybos sistemą, kuria įgyvendinami visi II priede nurodyti reikalavimai, ir kuria, kai tai įmanoma, atsižvelgiama į 46 straipsnyje nurodytą atitinkamo sektoriaus geriausią aplinkosaugos vadybos praktiką.
5. Organizacijos pateikia medžiagą arba dokumentus, kuriais parodoma, kad nėra įrodymų, jog pažeisti [...] su aplinka susiję taikomi teisiniai reikalavimai.

Pagal 33 straipsnio 5 dalį mažos organizacijos gali paprašyti kompetentingos vykdymo priežiūros institucijos ar institucijų pateikti atitinkamą informaciją [...].

Bendrijai nepriklausančių valstybių organizacijos taip pat daro nuorodą į su aplinka susijusius teisinius reikalavimus, taikomus panašioms valstybių narių, kuriose jos numato teikti paraišką, organizacijoms.

6. Pagal III priede išdėstytus reikalavimus organizacijos atlieka vidaus auditą.

7. Pagal IV priedą [...] organizacijos parengia aplinkosaugos ataskaitą.

Kai yra parengti konkrečiam sektoriui skirti informaciniai dokumentai, nurodyti 46 straipsnyje, organizacijos veiksmingumo vertinimas atliekamas atsižvelgiant į atitinkamą dokumentą.

8. Pradinę aplinkosaugos analizę, aplinkosaugos vadybos sistemą, audito procedūrą ir aplinkosaugos ataskaitą vertina akredituotasis aplinkosaugos vertintojas; tas aplinkosaugos vertintojas patvirtina aplinkosaugos ataskaitą.

5 straipsnis

Registracijos paraiška

1. Registracijos paraišką gali teikti bet kuri 4 straipsnyje išdėstytus reikalavimus atitinkanti organizacija.

2. Registracijos paraiška teikiama pagal 3 straipsnį nustatytai kompetentingai įstaigai; joje pateikiama:

- a) patvirtinta elektroninė ar atspausdinta popieriuje [...] aplinkosaugos ataskaita;
  - b) 24 straipsnio 9 dalyje nurodyta deklaracija, pasirašyta aplinkosaugos vertintojo, patvirtinusio aplinkosaugos ataskaitą;
  - c) užpildyta forma, kurioje pateikta bent jau būtiniausia VI priede nurodyta informacija.
- [...]

3. (nauja) Paraiška pateikiama valstybės narės, kurioje organizacija pateikia registracijos paraišką, oficialiąja kalba.

III SKYRIUS

Registruotų organizacijų įsipareigojimai

6 straipsnis

AVAS registracijos galiojimo pratęsimas

1. Registruota organizacija kas trejus metus:
  - a) gauna visą aplinkosaugos vadybos sistemos ir audito programos bei jų įgyvendinimo įvertinimą,
  - b) parengia aplinkosaugos ataskaitą pagal IV priede [...] išdėstytus reikalavimus,
  - c) gauna aplinkosaugos ataskaitos patvirtinimą, kuri atlieka aplinkosaugos vertintojas,
  - d) perduoda patvirtintą aplinkosaugos ataskaitą kompetentingai įstaigai,
  - e) perduoda kompetentingai įstaigai užpildytą formą, kurioje pateikta bent jau būtiniausia VI priede nurodyta informacija, jeigu pateiktoje informacijoje esama pakeitimų;
  - f) (naujas) sumoka kompetentingai įstaigai registracijos mokestį, jeigu jis taikomas.
2. Registruota organizacija kasmet:
  - a) laikydamosi audito programos, pagal III priedą atlieka aplinkosauginio veiksmingumo ir atitikties su aplinka susijusiems taikomiems teisiniam reikalavimams vidaus auditą,
  - b) parengia atnaujintą aplinkosaugos [...] ataskaitą pagal IV priede [...] išdėstytus reikalavimus,

- b a) gauna atnaujintos aplinkosaugos ataskaitos patvirtinimą, kurį atlieka aplinkosaugos vertintojas,
- c) perduoda patvirtintą [...] atnaujintą aplinkosaugos ataskaitą kompetentingai įstaigai,
- d) perduoda kompetentingai įstaigai užpildytą formą, kurioje pateikta bent jau būtiniausia VI priede nurodyta informacija, jeigu pateiktoje informacijoje esama pakeitimų;
- e) (naujas) sumoka kompetentingai įstaigai registracijos mokestį, jeigu jis taikomas.

3. Per vieną mėnesį nuo registracijos ir per vieną mėnesį nuo registracijos pratęsimo registruotos organizacijos sudaro sąlygas visuomenei susipažinti su savo aplinkosaugos ataskaita ir [...] atnaujintomis aplinkosaugos ataskaitomis.

Šį reikalavimą jos gali vykdyti pateikdamos aplinkosaugos ataskaitą paprašius arba sukurdamos nuorodas į interneto svetaines, kuriose galima rasti aplinkosaugos ataskaitą.

[...]

7 straipsnis

Mažoms organizacijoms taikoma išlyga

1. Mažai organizacijai paprašius, kompetentingos įstaigos pratęsia jai taikomą 6 straipsnio 1 dalyje nurodytą trejų metų laikotarpį iki ketverių metų arba 6 straipsnio 2 dalyje nurodytą vienerių metų laikotarpį iki dvejų metų, jeigu aplinkosaugos vertintojas, kuris tikrino organizaciją, patvirtino, kad įgyvendinti visi šie reikalavimai:
- a) nėra reikšmingo pavojaus aplinkai,

- b) organizacija nenumato jokių esminių aplinkosaugos vadybos sistemos veiklos pokyčių, ir
  - c) nėra didelių vietos aplinkosaugos problemų, kurios kiltų dėl organizacijos kaltės.
2. Kad būtų taikoma 1 dalyje nurodyta išlyga, atitinkama organizacija ją įregistravusiai kompetentingai įstaigai turi pateikti prašymą ir įrodymus, kad įvykdyti reikalavimai, reikalingi išlygai suteikti.
- Kompetentinga įstaiga gali atmesti prašymą, jeigu 1 dalyje pateiktos sąlygos nėra įvykdytos. Ji pateikia organizacijai pagrįstą paaiškinimą.
3. Organizacijos, kurioms laikotarpis pratęsiamas iki dvejų metų, kaip nurodyta 1 dalyje, nepatvirtintą atnaujintą aplinkosaugos [...] ataskaitą kompetentingai įstaigai perduoda kiekvienais metais, kuriais jos atleidžiamos nuo įpareigojimo patvirtinti atnaujintą aplinkosaugos [...] ataskaitą.

8 straipsnis

Esminiai pakeitimai

- 1. Registruotai organizacijai numatant esminius pakeitimus, ji atlieka tokių pakeitimų, įskaitant jų aplinkosaugos aspektus ir poveikį aplinkai, aplinkosaugos analizę.
- 2. Organizacija atnaujina pradinę aplinkosaugos analizę [...], atitinkamai pakeičia [...] aplinkosaugos politiką, aplinkosaugos programą ir aplinkosaugos vadybos sistemą bei atnaujina aplinkosaugos atskaitą.

3. Visi pagal 2 dalį pakeisti ir atnaujinti dokumentai [...] įvertinami ir patvirtinami per šešis mėnesius.
4. Po patvirtinimo organizacija kompetentingai įstaigai praneša apie pakeitimus, užpildydama VI priede pateiktą formą, ir sudaro sąlygas visuomenei susipažinti su informacija apie pakeitimus.

9 straipsnis

Aplinkosaugos auditas

1. Registruota organizacija nustato audito programą, kuria užtikrinama, kad ne rečiau kaip kas treji metai pagal III priede išdėstytus reikalavimus atliekamas visos organizacijos veiklos auditas.
2. Auditą atlieka auditoriai, kurie atskirai arba kartu yra kompetentingi šioms užduotims atlikti ir kurie yra pakankamai nesusiję su veikla, kurios auditą jie atlieka, kad galėtų ją objektyviai vertinti.
3. Organizacijos aplinkosaugos audito programoje nustatomi kiekvieno audito arba audito ciklo tikslai, įskaitant kiekvienos veiklos rūšies audito dažnumą.
4. Kiekvieno audito ir audito ciklo pabaigoje auditoriai raštu parengia audito ataskaitą.
5. Auditorius organizacijai pateikia audito rezultatus ir išvadas.
6. Atlikus auditą organizacija parengia ir įgyvendina atitinkamą veiksmų planą.
7. Organizacija įdiegia tinkamus mechanizmus, kuriais užtikrinama, kad į audito rezultatus būtų atsižvelgiama.

10 straipsnis
AVAS logotipo naudojimas

1. V priede pateiktą AVAS logotipą gali naudoti tik registruotos organizacijos ir tik galiojant jų registracijai.

Logotipe visuomet nurodomas organizacijos registracijos numeris.

2. AVAS logotipas gali būti naudojamas tik pagal V priede išdėstytas technines specifikacijas.
3. Jei pagal 3 straipsnio 3 dalį organizacija nusprendžia neregistruoti visų [...] savo vietų bendrai, ji užtikrina, kad bendraudama su visuomene ir naudodama AVAS logotipą ji aiškiai nurodytų, kurios vietos yra registruotos.
4. Logotipas nenaudojamas darant lyginamąsias nuorodas į kitą veiklą ir paslaugas arba taip, kad gali būti painiojamas su ekologiškų produktų ženklais.

Pateikus logotipą ant produktų ar jų pakuotės, prireikus pateikiamas papildomas paaiškinimas, kad nebūtų painiojama su ekologiškų produktų ženklais.

5. Registruotos organizacijos skelbiamoje su aplinkosauga susijusioje informacijoje gali būti nurodytas AVAS logotipas, jei daroma nuoroda į paskutinę organizacijos aplinkosaugos ataskaitą, kuria ta informacija pagrįsta, ir jei aplinkosaugos vertintojas patvirtino, kad ji:
  - a) tiksliai,
  - b) pagrįsta ir ją galima vertinti,
  - c) tinkama ir naudojama esant tinkamoms sąlygoms ar aplinkybėms,

- d) atitinka bendrą organizacijos aplinkosauginį veiksmingumą,
- e) mažai tikėtina, kad būtų klaidingai suprasta,
- f) reikšminga bendro poveikio aplinkai atžvilgiu.

6. (nauja) AVAS logotipą be registracijos numerio gali naudoti kompetentingos įstaigos, akreditavimo įstaigos ir kiti suinteresuotieji subjektai rinkodaros ir propagavimo tikslais, susijusiais su AVAS.

Naudojant logotipą neturi būti sudarytas klaidingas įspūdis, kad naudotojas yra įregistruotas, jeigu taip nėra.

IV SKYRIUS

Kompetentingoms įstaigoms taikomos taisyklės

11 straipsnis

Kompetentingų įstaigų skyrimas ir jų paskirtis

1. Valstybės narės skiria kompetentingas įstaigas, atsakingas už organizacijų registraciją pagal šį reglamentą.

Kompetentingos įstaigos kontroliuoja organizacijų pirmąją registraciją ir jos tęsimą registre, įskaitant registracijos sustabdymą ir panaikinimą.

2. Kompetentingos įstaigos gali būti nacionalinės, regioninės arba vietos lygio.
3. Kompetentingų įstaigų sudėtis užtikrina jų nepriklausomumą ir nešališkumą.
4. Kad kompetentingos įstaigos tinkamai atliktų savo užduotis, joms suteikiami reikiami finansiniai ir žmogiškieji ištekliai.
5. Kompetentingos įstaigos nuosekliai taiko šį reglamentą ir dalyvauja atliekant reguliarių tarpusavio vertinimą, kaip nurodyta 16 straipsnyje.

12 straipsnis

Su registracijos procedūra susijusios pareigos

1. Kompetentingos įstaigos nustato organizacijų registracijos procedūras. Visų pirma jos parengia taisykles, susijusias su:
  - a) suinteresuotųjų šalių, įskaitant akreditavimo įstaigas ir kompetentingas vykdymo priežiūros institucijas, pastabų dėl registracijos paraišką pateikusių ar įregistruotų organizacijų svarstymu,

- b) atsisakymu įregistruoti organizacijas, jų registracijos galiojimo sustabdymu arba panaikinimu ir
  - c) skundų ir prieštaravimų dėl jų priimtų sprendimų nagrinėjimu.
2. Kompetentingos įstaigos sukuria ir tvarko savo valstybėse narėse įregistruotų organizacijų registrą [...] ir kas mėnesį šį registrą atnaujiną, jeigu esama pokyčių.
- Registras viešai skelbiamas tinklavietėje.
3. Kompetentingos įstaigos kas mėnesį praneša Komisijai apie registro pakeitimus, nurodytus šio straipsnio 2 dalyje.

13 straipsnis

Organizacijų registravimas

1. Kompetentingos įstaigos svarsto organizacijų registracijos paraiškas, laikydamosi tuo tikslu sukurtos procedūros.
2. Organizacijai pateikus paraišką dėl registracijos, kompetentinga įstaiga įregistruoja ją ir suteikia jai registracijos numerį, jei ši organizacija atitinka visas šias sąlygas:
  - a) kompetentinga įstaiga gavo registracijos paraišką, kurioje pateikti visi 5 straipsnio 2 dalies a–d punktuose nurodyti dokumentai;
  - b) kompetentinga įstaiga, [...] remdamasi gauta medžiaga ar gavusi rašytinę akreditavimo įstaigos ataskaitą, įsitikino, kad vertinimas ir patvirtinimas buvo atlikti laikantis 24–27 straipsniuose įtvirtintų pareigų; [...]

c) remdamasi gauta medžiaga arba kompetentingos vykdymo priežiūros institucijos rašytine ataskaita, kompetentinga įstaiga įsitikino, kad organizacija atitinka teisinius reikalavimus. ir

d) (naujas) kompetentingai įstaigai buvo sumokėtas registracijos mokestis, jeigu jis taikomas.

3. Kompetentinga įstaiga praneša organizacijai apie jos įregistravimą ir pateikia jai AVAS logotipą su jos registracijos numeriu.
4. Priėjusi prie išvados, kad paraišką pateikusi organizacija neatitinka šio straipsnio 2 dalyje nurodytų reikalavimų, kompetentinga įstaiga atsisako registruoti organizaciją ir pateikia organizacijai pagrįstą paaiškinimą.
5. [...]
6. Siekdama gauti įrodymų, būtinų priimti sprendimui atsisakyti registruoti organizaciją, kompetentinga įstaiga konsultuojasi su suinteresuotosiomis šalimis, įskaitant organizaciją.

14 straipsnis

Organizacijos registracijos galiojimo sustabdymas ir panaikinimas

1. Jei kompetentinga įstaiga mano, kad įregistruota organizacija neatitinka šio reglamento reikalavimų, ji suteikia organizacijai galimybę išsakyti savo nuomonę šuo klausimu. Organizacijai nepateikus tenkinančio atsakymo, jos registracijos galiojimas sustabdomas arba panaikinamas.
2. Gavusi akreditavimo įstaigos rašytinę priežiūros ataskaita, kurioje yra įrodymų, kad aplinkosaugos vertintojo darbas nebuvo atliktas pakankamai gerai, kad užtikrintų, jog AVAS įregistruota organizacija atitiktų šio reglamento reikalavimus, kompetentinga įstaiga sustabdo registracijos galiojimą.

3. Organizacijos registracijos galiojimas sustabdomas arba panaikinamas, jeigu ji kompetentingai įstaigai per du mėnesius nuo pareikalavimo nepateikia kurio nors iš šių dokumentų:
- a) patvirtintos [...] aplinkosaugos ataskaitos [...] [...], atnaujintų aplinkosaugos ataskaitų arba pasirašytos deklaracijos, nurodytos 24 straipsnio 9 dalyje;
  - b) formos, kurioje pateikta bent jau būtiniausia VI priede nurodyta informacija, jeigu taikoma.
4. Jei kompetentinga vykdymo priežiūros institucija rašytinės ataskaitos forma praneša kompetentingai įstaigai, kad organizacija pažeidė tam tikrus jai taikomus su aplinka susijusius teisinius reikalavimus, kompetentinga įstaiga sustabdo tokios organizacijos registracijos galiojimą arba ją panaikina.
5. Nusprendusi sustabdyti registracijos galiojimą arba ją panaikinti, kompetentinga įstaiga atsižvelgia bent jau į:
- a) organizacijos neatitikties šio reglamento reikalavimams poveikį aplinkai;
  - b) organizacijos neatitikties šio reglamento reikalavimams prognozuojamumą arba tai lemiančias aplinkybes;
  - c) ankstesnes organizacijos neatitiktis šio reglamento reikalavimams ir
  - d) konkrečias organizacijos aplinkybes.
6. Siekdama gauti įrodymų, būtinų priimti sprendimą sustabdyti organizacijos registracijos galiojimą arba registraciją panaikinti, kompetentinga įstaiga konsultuojasi su suinteresuotosiomis šalimis, įskaitant organizaciją.

7. Iš kitų šaltinių nei akreditavimo įstaigos priežiūros rašytinė ataskaita gavusi įrodymų, kad aplinkosaugos vertintojo darbas nebuvo atliktas pakankamai gerai, kad užtikrintų, jog organizacija atitiktų šio reglamento reikalavimus, kompetentinga įstaiga konsultuojasi su akreditavimo įstaiga, atliekančia aplinkosaugos vertintojo priežiūrą.
8. Kompetentinga įstaiga nurodo priemonių, kurių buvo imtasi, motyvus.
9. Kompetentinga įstaiga pateikia atitinkamai organizacijai reikiamą informaciją apie konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis.
10. Organizacijos registracijos galiojimas atnaujinamas, jeigu kompetentinga įstaiga gauna pakankamai informacijos, kad organizacija atitinka šio reglamento reikalavimus.

15 straipsnis

Kompetentingų įstaigų forumas

1. Kompetentingos įstaigos sukuria visų valstybių narių kompetentingų įstaigų forumą (toliau – forumas). Forumas rengiamas bent kartą per metus ir jame dalyvauja Komisijos atstovas.
2. Forume dalyvauja visų valstybių narių kompetentingos įstaigos. Jei valstybėje narėje įsteigtos kelios kompetentingos įstaigos, imamasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad visos jos būtų informuojamos apie forumo veiklą.
3. Forumas rengia gaires, skirtas užtikrinti vienodas organizacijų registracijos pagal šį reglamentą procedūras, įskaitant organizacijos registracijos galiojimo pratęsimą, sustabdymą ir panaikinimą. Jis perduoda Komisijai rekomendacinius dokumentus ir dokumentus, susijusius su tarpusavio vertinimu. Šie dokumentai skelbiami viešai.

4. Forumas priima savo darbo tvarkos taisykles.

16 straipsnis

Kompetentingų įstaigų tarpusavio vertinimas

1. Forumas rengia tarpusavio vertinimą, kad būtų galima nustatyti, kiek visų kompetentingų įstaigų registracijos sistemos atitinka šį reglamentą, ir plėtoti suderintą registracijos taisyklių taikymo metodą.
2. Tarpusavio vertinimas atliekamas reguliariai [...], ne rečiau kaip kas ketverius metus; jo metu, be kita ko, įvertinamos 12, 13 ir 14 straipsniuose nurodytos taisyklės ir procedūros.

Tarpusavio vertinimą atlieka visos kompetentingos įstaigos.

3. [...]
4. Komisija nustato vertinimo tvarką, įskaitant tinkamą sprendimų, priimtų atlikus vertinimą, apskundimo tvarką.

Šios priemonės, kuriomis iš dalies keičiamos neesminės šio reglamento nuostatos jį papildant, priimamos laikantis 49 straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.

5. Forumas pateikia Komisijai metinę tarpusavio vertinimo ataskaitą.

Tokia ataskaita skelbiama viešai.

V SKYRIUS

Aplinkosaugos vertintojai

17 straipsnis

Aplinkosaugos vertintojų užduotys

1. Aplinkosaugos vertintojai tikrina, ar organizacijos aplinkosaugos analizė, aplinkosaugos politika, vadybos sistema ir audito procedūros atitinka šio reglamento reikalavimus.
2. Aplinkosaugos vertintojai vertina, ar:
  - a) organizacija atitinka visus šio reglamento reikalavimus, susijusius su pradine aplinkosaugos analize, aplinkosaugos vadybos sistema, aplinkosaugos auditu ir jo išvadamis bei aplinkosaugos ataskaita ar [...] atnaujintomis aplinkosaugos ataskaitomis;
  - b) organizacija atitinka jai taikomus su aplinka susijusius Bendrijos, nacionalinius, regiono ar vietos teisinius reikalavimus;
  - c) organizacija nuolat gerina aplinkosauginį veiksmingumą; ir
  - d) pateikti patikimi, tikri ir teisingi duomenys bei informacija, nurodyti:
    - i) aplinkosaugos ataskaitoje;
    - ii) atnaujintoje aplinkosaugos ataskaitoje [...];
    - iii) numatomoje tvirtinti aplinkosaugos informacijoje.

3. Aplinkosaugos vertintojai visų pirma vertina pradinės aplinkosaugos analizės, organizacijos audito ar kitų procedūrų techninį tinkamumą, be reikalo nekartodami šių procedūrų.
4. [...] Aplinkosaugos vertintojai [...] vertina, ar patikimi vidaus audito rezultatai. Šiuo tikslu jie gali atlikti atsitiktinius patikrinimus.
5. Vertindamas, kaip organizacija pasirengusi registracijai, aplinkosaugos vertintojas visų pirma vertina, ar organizacija atitinka šiuos reikalavimus:
  - a) ar visapusiškai veikia aplinkosaugos vadybos sistema pagal II priedo nuostatas;
  - b) ar parengta ir pradėta vykdyti tiksliai suplanuota audito programa pagal III priedo nuostatas, ir ar į ją įtrauktos bent jau didžiausią poveikį aplinkai turinčios sritys;
  - c) ar užbaigta vadovybinė analizė, nurodyta II priedo A dalyje; ir
  - d) ar parengta aplinkosaugos ataskaita remiantis IV priedo [...] nuostatomis.
6. Vertindamas, ar tęsti registraciją, kaip nurodyta 6 straipsnio 1 dalyje, aplinkosaugos vertintojas tikrina, ar organizacija atitinka šiuos reikalavimus:
  - a) ar visapusiškai veikia aplinkosaugos vadybos sistema pagal II priedo nuostatas;
  - b) ar visapusiškai veikia suplanuota audito programa ir užbaigtas bent vienas ciklas pagal III priedo nuostatas;
  - c) ar užbaigta vadovybinė analizė; ir
  - d) ar parengta aplinkosaugos ataskaita pagal IV priedo [...] nuostatas.

7. Vertindamas, ar tęsti registraciją, kaip nurodyta 6 straipsnio 2 dalyje, aplinkosaugos vertintojas visų pirma tikrina, ar organizacija atitinka bent šiuos reikalavimus:
- a) ar organizacija atliko aplinkosauginio veiksmingumo ir atitikties taikomiems su aplinka susijusiems teisiniams reikalavimams vidaus auditą pagal III priedo nuostatas;
  - b) ar organizacija šiuo metu atitinka jai taikomus su aplinka susijusius teisinius reikalavimus ir nuolat gerina organizacijos aplinkosauginį veiksmingumą; ir
  - c) ar organizacija parengė atnaujintą aplinkosaugos ataskaitą [...] pagal IV priedo nuostatas.

18 straipsnis

Vertinimo dažnumas

1. Konsultuodamasis su organizacija aplinkosaugos vertintojas parengia programą, užtikrinančią, kad buvo įvertinti visi 4, 5 ir 6 straipsniuose nurodyti elementai, reikalingi registracijai ir jos galiojimo pratęsimui.
2. Aplinkosaugos vertintojas ne rečiau kaip kartą per 12 mėnesių patvirtina atnaujintą aplinkosaugos ataskaitos arba [...] atnaujintų aplinkos ataskaitų informaciją.

Atitinkamais atvejais taikoma 7 straipsnyje numatyta leidžianti nukrypti nuostata.

19 straipsnis
Reikalavimai aplinkosaugos vertintojams

1. Norėdamas gauti akreditaciją pagal šį reglamentą, kandidatas į aplinkosaugos vertintojus pateikia prašymą akreditavimo įstaigai, iš kurios jis siekia gauti akreditaciją.

Prašyme apibūdinama prašomos akreditacijos taikymo sritis pateikiant nuorodą į ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1893/2006 ¹⁴.

2. Aplinkosaugos vertintojas akreditavimo įstaigai pateikia atitinkamus įrodymus, patvirtinančius jo žinias, sukaupą patirtį ir prašomos akreditacijos taikymo sričiai svarbius techninius gebėjimus, susijusius su:
- a) šiuo reglamentu;
  - b) bendru aplinkosaugos vadybos sistemų veikimu;
  - c) Komisijos pagal 46 straipsnį priimtais tam tikrais sektorių informaciniais dokumentais, skirtais naudoti taikant šį reglamentą;
  - d) įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimais, taikomais vertinamai ir tvirtinamai veiklai;
  - e) aplinkosaugos aspektais ir poveikiu, įskaitant tvaraus vystymosi aplinkosaugos aspektą;
  - f) techniniais vertinamos ir tvirtinamos veiklos aspektais, susijusiais su aplinkosaugos klausimais;

---

¹⁴ OL L 393, 2006 12 30, p. 1.

- g) bendru vertinamos ir tvirtinamos veiklos funkcionavimu, siekiant patikrinti vadybos sistemos tinkamumą, atsižvelgiant į organizacijos ir jos produktų, paslaugų bei veiklos sąveiką su aplinka, įskaitant:
- i) organizacijos naudojamą technologijas;
  - ii) veikloje vartojamą terminiją ir priemones;
  - iii) vykdomą veiklą ir jos sąveikos su aplinka ypatumus;
  - iv) reikšmingų aplinkosaugos aspektų vertinimo metodiką;
  - v) taršos kontrolę ir jos mažinimo technologijas;
- h) aplinkosaugos audito reikalavimais ir metodika, įskaitant gebėjimą atlikti veiksmingą aplinkosaugos vadybos sistemos vertinimo auditą, tinkamai apibrėžti audito rezultatus ir išvadas, taip pat parengti ir pateikti žodines ir rašytines audito ataskaitas, pateikti aiškų vertinimo audito protokolą;
- i) informacijos auditu, aplinkosaugos ataskaita ir [...] atnaujintomis aplinkosaugos ataskaitomis, atsižvelgiant į duomenų tvarkymą, saugojimą ir apdorojimą, duomenų pateikimą rašytine ir grafine forma, kad būtų galima įvertinti galimas duomenų klaidas, rėmimąsi prielaidomis ir prognozėmis;
- j) produktų ir paslaugų aplinkosaugos koncepcija, įskaitant aplinkosaugos aspektus ir aplinkosauginį veiksmingumą naudojimosi metu ir po to, bei duomenų, pateiktų aplinkosaugos sprendimui priimti, vientisumu.

3. Aplinkosaugos vertintojas turi įrodyti, kad jis nuolat kelia savo profesinę kvalifikaciją šio straipsnio 2 dalyje nurodytose srityse, o jo profesinę raidą vertina akreditavimo įstaiga.
4. Aplinkosaugos vertintojas pareigas vykdo nepriklausomai, ypač nuo organizacijos auditoriaus arba konsultanto, nešališkai ir objektyviai.
5. Aplinkosaugos vertintojas užtikrina, kad vertinant nedaromas joks komercinis, finansinis ar kitoks spaudimas, kuris galėtų paveikti jo sprendimą arba kelti grėsmę pasitikėjimui jo sprendimo nešališkumu ir sąžiningumu. Aplinkosaugos vertintojas užtikrina, kad būtų laikomasi visų šiuo klausimu taikomų taisyklių.
6. Kad atitiktų šio reglamento vertinimo ir tvirtinimo reikalavimus, aplinkosaugos vertintojas laikosi dokumentais pagrįstos metodikos ir procedūrų, įskaitant kokybės kontrolės mechanizmus ir konfidencialumo nuostatas.
7. Jeigu aplinkosaugos vertintojas yra organizacija, ji privalo turėti organizacijos schemą, kurioje nurodyta organizacijos struktūra ir darbuotojų pareigos, juridinis statusas, nuosavybės forma ir finansavimo šaltiniai.

Tokia organizacijos schema turi būti pateikiama gavus prašymą.

8. (nauja) Atitiktis šiems reikalavimams užtikrinama prieš akreditavimą atliekant vertinimą ir akreditavimo įstaigai atliekant priežiūrą.

20 straipsnis

Papildomi reikalavimai aplinkosaugos vertintojams, kurie yra fiziniai asmenys ir individualiai atlieka vertinimą bei tvirtinimą

1. Fiziniai asmenys, veikiantys kaip aplinkosaugos vertintojai ir individualiai atliekantys vertinimą bei tvirtinimą, turi atitikti 19 straipsnyje išdėstytus ir šiuos reikalavimus:
  - a) jie privalo turėti reikiamos kompetencijos vertinimui ir tvirtinimui akredituotoje srityje atlikti,
  - b) akreditacijos taikymo sritis turi atitikti jų asmeninę kompetenciją.
2. [...]

21 straipsnis

Papildomi reikalavimai aplinkosaugos vertintojams, veikiantiems trečiosiose šalyse

1. Jei aplinkosaugos vertintojas ketina užsiimti vertinimu ir tvirtinimu trečiosiose šalyse, jis prašo akreditacijos veikti tam tikrose trečiosiose šalyse.
2. Akreditacija veikti trečiojoje šalyje suteikiama, jei aplinkosaugos vertintojas atitinka ne tik 19 ir 20 straipsniuose išdėstytus reikalavimus, bet ir tokius papildomus reikalavimus:
  - a) yra susipažinęs su įstatymų ir kitų su aplinka susijusių teisės aktų reikalavimais, galiojančiais trečiojoje šalyje, kuriai siekia gauti akreditaciją, ir juos išmano;
  - b) moka ir supranta trečiosios šalies, kuriai siekia gauti akreditaciją, valstybinę kalbą.

3. Šio straipsnio 2 dalyje išdėstyti reikalavimai laikomi įvykdytais, jei aplinkosaugos vertintojas įrodo savo ir kvalifikuoto asmens arba organizacijos, atitinkančių šiuos reikalavimus, sutartinius santykius.

Tas asmuo arba organizacija turi būti nepriklausomi nuo vertinamos organizacijos.

22 straipsnis

Aplinkosaugos vertintojų priežiūra

1. Aplinkosaugos vertintojų vertinimo ir tvirtinimo veiklos priežiūrą
  - a) valstybėje narėje, kurioje jiems suteikta akreditacija, atlieka juos akreditavusi įstaiga;
  - b) trečiojoje šalyje atlieka akreditavimo įstaiga, suteikusi aplinkosaugos vertintojui akreditaciją užsiimti šia veikla;
  - c) kitoje nei juos akreditavusioje valstybėje narėje atlieka tos kitos valstybės narės akreditavimo įstaiga.
2. Likus ne mažiau kaip dešimčiai darbo dienų iki kiekvieno vertinimo valstybėje narėje, aplinkosaugos vertintojas pateikia akreditavimo įstaigai, atsakingai už atitinkamo aplinkosaugos vertintojo veiklos priežiūrą, informaciją apie savo akreditaciją, taip pat vertinimo laiką ir vietą.
3. Aplinkosaugos vertintojas nedelsdamas informuoja akreditavimo įstaigą apie bet kokius pokyčius, turinčius įtakos akreditacijai arba jos taikymo sričiai.

4. Reguliariai, ne rečiau kaip kartą per 24 mėnesius, akreditavimo įstaiga užtikrina, kad aplinkosaugos vertintojas toliau atitiktų akreditacijos reikalavimus ir kad būtų kontroliuojama jo atliekamo vertinimo ir tvirtinimo kokybė.
5. Priežiūra gali būti atliekama tikrinant vertintojo biurą, atliekant atsitiktinę priežiūrą organizacijose, pateikiant klausimynus, peržiūrint aplinkosaugos vertintojų patvirtintas aplinkosaugos ataskaitas arba [...] atnaujintas aplinkosaugos ataskaitas bei vertinimo ataskaitas.

Priežiūra turi būti proporcinga aplinkosaugos vertintojo veiklai.

5a. Organizacijos turi leisti akreditavimo įstaigoms prižiūrėti aplinkosaugos vertintojo atliekamą vertinimo ir tvirtinimo veiklą.

6. Akreditavimo įstaigos sprendimas panaikinti akreditaciją, sustabdyti jos galiojimą arba apriboti akreditacijos taikymo sritį priimamas tik tuo atveju, jeigu aplinkosaugos vertintojas turėjo galimybę išsakyti savo nuomonę.
7. Jeigu priežiūrą vykdanči akreditavimo įstaiga mano, kad aplinkosaugos vertintojo atlikto darbo kokybė neatitinka šio reglamento reikalavimų, raštiška priežiūros ataskaita pateikiama šiam aplinkosaugos vertintojui ir kompetentingai įstaigai, kuriai vertinama atitinkama organizacija ketina pateikti registracijos paraišką arba kuri įregistravo šią organizaciją.

Kilus ginčui, priežiūros ataskaita pateikiama 30 straipsnyje nurodytam akreditavimo įstaigų susirinkimui.

23 straipsnis

Papildomi aplinkosaugos vertintojų, veikiančių kitoje, nei juos akreditavusioje valstybėje narėje, priežiūros reikalavimai

1. Vienoje valstybėje narėje akredituotas aplinkosaugos vertintojas, likus ne mažiau kaip dešimčiai darbo dienų iki vertinimo ir tvirtinimo kitoje valstybėje narėje, praneša pastarosios valstybės narės akreditavimo įstaigai:
  - a) informaciją apie savo akreditaciją, kompetenciją, visų pirma apie su aplinka susijusių teisinių reikalavimų išmanymą bei kitos valstybės narės oficialiosios kalbos žinias, o atitinkamais atvejais – apie grupės sudėtį;
  - b) vertinimo ir tvirtinimo laiką bei vietą;
  - c) organizacijos adresą ir kontaktinius duomenis;Ši informacija pateikiama prieš kiekvieną vertinimą ir tvirtinimą.
2. Akreditavimo įstaiga gali pareikalauti išsamesnės informacijos apie vertintojo žinias, susijusias su atitinkamais taikomais su aplinka susijusiais teisinais reikalavimais.
3. Kitus, nei šio straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus akreditavimo įstaiga gali kelti tik tada, kai jie neapriboja aplinkosaugos vertintojo teisės teikti paslaugas kitoje nei akreditaciją suteikusioje valstybėje narėje.
4. Akreditavimo įstaiga negali naudotis šio straipsnio 1 dalyje nurodyta procedūra, siekdama atidėti aplinkosaugos vertintojo veiklos pradžią. Jei akreditavimo įstaiga negali vykdyti savo užduočių pagal šio straipsnio 2 ir 3 dalis iki aplinkosaugos vertintojo pranešto vertinimo ir tvirtinimo laiko, nurodyto šio straipsnio 1 dalies b punkte, ji pateikia aplinkosaugos vertintojui motyvuotas priežastis.

5. Akreditavimo įstaigos negali nustatyti diskriminacinių rinkliavų už informacijos pateikimą ir priežiūrą.
6. Jeigu priežiūrą vykdanči akreditavimo įstaiga mano, kad aplinkosaugos vertintojo atlikto darbo kokybė neatitinka šio reglamento reikalavimų, rašytinė priežiūros ataskaita pateikiama šiam aplinkosaugos vertintojui, akreditaciją suteikusiai akreditavimo įstaigai ir kompetentingai įstaigai, kuriai atitinkama vertinama organizacija ketina pateikti registracijos paraišką arba kuri įregistravo šią organizaciją. Kilus ginčui, priežiūros ataskaita pateikiama 30 straipsnyje nurodytam akreditavimo įstaigų susirinkimui.
7. [...]

24 straipsnis

Vertinimo ir tvirtinimo sąlygos

1. Aplinkosaugos vertintojas veikia neviršydamas savo akreditacijos ribų ir remdamasis su organizacija sudarytu rašytiniu susitarimu.

Susitarime:

- a) apibrėžiama veiklos sritis,
- b) nustatomos sąlygos, kad aplinkosaugos vertintojas galėtų veikti nepriklausomai ir profesionaliai, ir
- c) organizacija įpareigojama reikiamu mastu bendradarbiauti.

2. Aplinkosaugos vertintojas užtikrina, kad būtų vienareikšmiškai apibrėžtos organizacijos veiklos sritys ir kad jos atitiktų tikrąją veiklos paskirtymą.

Aplinkosaugos ataskaitoje aiškiai nurodomos įvairios vertinamos ir tvirtinamos organizacijos dalys.

3. Aplinkosaugos vertintojas tikrina 17 straipsnyje išvardytus elementus.
4. Vykdydamas vertinimo ir tvirtinimo veiklą, aplinkosaugos vertintojas tikrina dokumentaciją, lankosi organizacijoje, atlieka atsitiktinius patikrinimus ir rengia pokalbius su darbuotojais.
5. Prieš aplinkos vertintojui apsilankant, organizacija jam pateikia pagrindinę informaciją apie organizaciją ir jos veiklą, aplinkosaugos politiką ir programą, organizacijoje veikiančios aplinkosaugos vadybos sistemos aprašą, atliktos aplinkosaugos analizės arba audito duomenis, analizės arba audito ir visų tolesnių korekcinų veiksmų ataskaitą, taip pat aplinkosaugos ataskaitos ar [...] atnaujintų aplinkosaugos ataskaitų projektą.
6. Aplinkosaugos vertintojas, remdamasis vertinimo išvadomis, parengia organizacijai rašytinę ataskaitą, kurioje nurodoma:
- a) visi klausimai, susiję su aplinkosaugos vertintojo atliktu darbu;
  - b) atitikties visiems šio reglamento reikalavimams aprašas, įskaitant patvirtinamuosius dokumentus, nustatytus faktus ir išvadas;
  - c) (naujas) pasiekimų ir tikslų palyginimas su ankstesnėmis aplinkosaugos ataskaitomis ir veiksmingumo įvertinimu bei nuolatinio organizacijos veiksmingumo gerinimo vertinimas;

d) (naujas) atitinkamais atvejais techniniai aplinkosaugos analizės, audito metodikos, aplinkosaugos vadybos sistemos arba bet kokios susijusios procedūros trūkumai.

7. Jei nesilaikoma šio reglamento nuostatų, ataskaitoje taip pat nurodoma:

- a) faktai ir išvados, patvirtinantys, kad organizacija neatitinka reikalavimų, ir įrodymai, kuriais šie faktai ir išvados grindžiami;
- b) prieštaravimai dėl aplinkosaugos ataskaitos arba [...] atnaujintų aplinkosaugos ataskaitų projektų bei informacija apie pakeitimus arba papildymus, kuriuos reikėtų įtraukti į aplinkosaugos ataskaitą arba [...] atnaujintas aplinkosaugos ataskaitas.

[...]

8. Atlikęs vertinimą aplinkosaugos vertintojas patvirtina organizacijos aplinkosaugos ataskaitą arba [...] atnaujintas aplinkosaugos ataskaitas ir pripažįsta, kad organizacija atitinka šio reglamento reikalavimus, jeigu vertinimo rezultatuose ir patvirtinime pripažįstama, jog:

- a) organizacijos aplinkosaugos ataskaitos arba [...] atnaujintų aplinkosaugos ataskaitų informacija ir duomenys yra patikimi bei teisingi ir atitinka šio reglamento reikalavimus;
- b) nėra faktų, įrodančių, kad organizacija nesilaiko [...] taikomų su aplinka susijusių teisinių reikalavimų.

9. Patvirtinęs ataskaitas, aplinkosaugos vertintojas parengia VII priede nurodytą pasirašytą deklaraciją, kuria patvirtinama, kad vertinimas ir patvirtinimas buvo atlikti laikantis šio reglamento nuostatų.

10. (nauja) Vienoje valstybėje narėje akredituoti aplinkosaugos vertintojai gali užsiimti vertinimo ir tvirtinimo veikla kitoje valstybėje narėje, laikydamiesi šiame reglamente nustatytų reikalavimų.

Vertinimo ir tvirtinimo veiklos priežiūrą atlieka valstybės narės, kurioje ši veikla bus atliekama, akreditavimo įstaiga. Apie veiklos pradžią pranešama atitinkamai valstybei narei.

25 straipsnis

Mažų organizacijų vertinimas ir tvirtinimas

1. Vykdydamas vertinimo ir tvirtinimo veiklą, aplinkosaugos vertintojas atsižvelgia į mažų organizacijų konkrečius ypatumus, taip pat į šiuos aspektus:
  - a) trumpą komunikacijos grandinę,
  - b) platesnio profilio darbuotojus,
  - c) mokymą darbo vietoje,
  - d) gebėjimą greitai prisitaikyti prie pokyčių ir
  - e) ribotą procedūrų dokumentavimą.
2. Aplinkosaugos vertintojas vertinimą ir tvirtinimą atlieka be reikalo nesukeldamas mažoms organizacijoms naštos.
3. Aplinkosaugos vertintojas atsižvelgia į objektyvius įrodymus, patvirtinančius, kad sistema veiksminga, taip pat į tai, kad organizacijos procedūros yra proporcingos veiklos mastui ir kompleksiskumui, į su veikla susijusio poveikio aplinkai pobūdį ir į personalo kvalifikaciją.

26 straipsnis

išbrauktas

27 straipsnis

Vertinimo ir tvirtinimo trečiosiose šalyse sąlygos

1. Vienoje valstybėje narėje akredituoti aplinkosaugos vertintojai gali atlikti trečiojoje šalyje esančios organizacijos vertinimą ir tvirtinimą, laikydamiesi šiame reglamente nustatytų reikalavimų.
2. Likus ne mažiau kaip šešioms savaitėms iki kiekvieno vertinimo ar tvirtinimo trečiojoje šalyje, aplinkosaugos vertintojas pateikia valstybės narės, kurioje atitinkama organizacija ketina pateikti registracijos paraišką arba yra registruota, akreditavimo įstaigai informaciją apie savo akreditaciją, taip pat vertinimo ar tvirtinimo laiką bei vietą.
3. Vertinimo ir tvirtinimo veiklos priežiūrą atlieka valstybės narės, kurioje akredituotas aplinkosaugos vertintojas [...], akreditavimo įstaiga. Apie veiklos pradžią pranešama tai [...] akreditavimo įstaigai.

VI skyrius

Akreditavimo įstaigos

28 straipsnis

Akreditavimas

1. Pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 4 straipsnį valstybių narių paskirtos akreditavimo įstaigos yra atsakingos už aplinkosaugos vertintojų akreditaciją ir jų pagal šį reglamentą atliekamos veiklos priežiūrą.
2. Aplinkosaugos vertintojų kompetenciją akreditavimo įstaigos vertina atsižvelgdamos į 19, 20 ir 21 straipsniuose išvardytus elementus, svarbius prašomos akreditacijos taikymo srityje.
3. Aplinkosaugos vertintojų akreditacijos taikymo sritis apibrėžiama remiantis Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 nustatytu ūkinės veiklos klasifikatoriumi. Taikymo sritis apribojama pagal aplinkosaugos vertintojo kompetenciją, prireikus taip pat atsižvelgiama į veiklos apimtį ir sudėtingumą.
4. Akreditavimo įstaigos nustato tinkamas aplinkosaugos vertintojų akreditacijos, atsisakymo suteikti akreditaciją, akreditacijos sustabdymo ir panaikinimo bei aplinkosaugos vertintojų priežiūros procedūras.

Šiose procedūrose numatomi suinteresuotųjų šalių, įskaitant kompetentingas įstaigas, pastabų apie paraiškas pateikusius ir akredituotus aplinkosaugos vertintojus svarstymo mechanizmai.
5. Jei akreditavimo įstaiga atsisako suteikti akreditaciją, aplinkosaugos vertintojui pranešamos tokio sprendimo priežastys.

6. Akreditavimo įstaigos sudaro, tikslina ir atnaujina aplinkosaugos vertintojų ir jų akreditacijos taikymo sričių savo valstybėse narėse sąrašą ir kas mėnesį praneša apie šio sąrašo pakeitimus Komisijai bei valstybės narės, kurioje yra akreditavimo įstaiga, kompetentingai įstaigai.
7. Vadovaudamasi veiklos stebėsenos taisyklėmis ir procedūromis, nustatytomis Reglamento (EB) Nr. 765/2008 5 straipsnio 3 dalyje, akreditavimo įstaiga, pasikonsultavusi su atitinkamu aplinkosaugos vertintoju, parengia priežiūros ataskaitą, jei nusprendžia, kad:
  - a) aplinkosaugos vertintojo veikla nebuvo atlikta pakankamai gerai, kad užtikrintų organizacijos atitiktį šio reglamento reikalavimams;
  - b) aplinkosaugos vertintojas vertinimo ir tvirtinimo veiklą atliko pažeisdamas vieną ar kelis šio reglamento reikalavimus.

Ši ataskaita pateikiama valstybės narės, kurioje organizacija registruota arba pateikė registracijos paraišką, kompetentingai įstaigai ir prireikus akreditaciją suteikusiai akreditavimo įstaigai.

29 straipsnis

Akreditacijos sustabdymas ir panaikinimas

1. Sustabdant arba panaikinant akreditaciją, būtina konsultuotis su suinteresuotosiomis šalimis, įskaitant aplinkosaugos vertintoją, siekiant pateikti akreditavimo įstaigai būtiną informaciją sprendimui priimti.
2. Akreditavimo įstaiga informuoja aplinkosaugos vertintoją apie taikytų priemonių priežastis ir prireikus apie klausimo svarstymą su kompetentinga vykdymo priežiūros institucija.

3. Atsižvelgiant į teisinių reikalavimų nesilaikymo ar pažeidimo pobūdį ir apimtį, akreditacijos galiojimas sustabdomas arba ji panaikinama, kol nėra užtikrinama, kad vertintojai laikosi šio reglamento reikalavimų.
4. Akreditacijos galiojimo sustabdymas panaikinamas, jeigu akreditavimo įstaiga gauna pakankamai informacijos, kad aplinkosaugos vertintojas laikosi šio reglamento reikalavimų.

30 straipsnis

Akreditavimo įstaigų susirinkimas

1. Įstaigos, pripažintos pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 14 straipsnį, sistemoje visų valstybių narių akreditavimo įstaigos susitinka ne rečiau kaip kartą per metus, dalyvaujant Komisijos atstovui (toliau – akreditavimo įstaigų susirinkimas).
2. Akreditavimo įstaigų susirinkimo tikslas – užtikrinti suderintas procedūras, susijusias su:
  - a) aplinkosaugos vertintojų akreditacija pagal šį reglamentą, įskaitant atsisakymą suteikti akreditaciją, jos galiojimo sustabdymą ir panaikinimą;
  - b) akredituotųjų vertintojų veiklos priežiūra.
3. Akreditavimo įstaigų susirinkime rengiamos rekomendacijos akreditavimo įstaigų kompetencijos klausimais.
4. Akreditavimo įstaigų susirinkimas priima darbo tvarkos taisykles.
5. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytos rekomendacijos ir 4 dalyje nurodytos darbo tvarkos taisyklės pateikiamos Komisijai.

31 straipsnis

Akreditavimo įstaigų tarpusavio vertinimas

1. Tarpusavio vertinimas, susijęs su aplinkosaugos vertintojų akreditacija pagal šį reglamentą, kurį rengia 30 straipsnio 1 dalyje nurodyta įstaiga pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 10 straipsnį, atliekamas reguliariai ne rečiau kaip kas ketverius metus ir jį sudaro [...] 28 ir 29 straipsniuose nurodytų taisyklių ir procedūrų įvertinimas.[...]

[...]

Tarpusavio vertinimą atlieka visos akreditavimo įstaigos.

2. [...]
3. 30 straipsnio 1 dalyje nurodyta įstaiga pateikia Komisijai metinę tarpusavio vertinimo ataskaitą.

Tokia ataskaita skelbiama viešai.

VII SKYRIUS

Valstybės narėms taikomos taisyklės

32 straipsnis

išbrauktas

33 straipsnis

Parama organizacijoms, susijusi su aplinkos teisės aktų reikalavimų laikymusi

1. Valstybės narės [...] užtikrina, kad registruojamų mažų organizacijų prašymu joms būtų suteikta informacija ir parama, susijusi su tos valstybės narės su aplinka susijusiais teisiniais reikalavimais.
2. Paramą sudaro:
  - a) informacija apie taikomus su aplinka susijusius teisinius reikalavimus;
  - b) kompetentingų vykdymo priežiūros institucijų nurodymas bendro aplinkos teisės aktų reikalavimo, kuris nustatytas taikomu, atveju;

[...]
3. Valstybės narės gali perduoti šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytą užduotį kompetentingoms įstaigoms arba bet kuriai kitai įstaigai, turinčiai reikiamų žinių ir reikiamų išteklių užduočiai atlikti.
4. [...]

5. Valstybės narės užtikrina, kad vykdymo priežiūros institucijos atsakytų į mažų organizacijų užklausas dėl joms taikomų su aplinka susijusių teisinių reikalavimų, kurie priklauso jų kompetencijai, ir suteiktų toms organizacijoms informaciją apie būdus, kaip pateikti faktus, įrodančius, kad organizacija atitinka atitinkamus teisės aktų reikalavimus [...].
6. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos vykdymo priežiūros institucijos kuo skubiau ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per vieną mėnesį praneštų kompetentingai įstaigai, įregistravusiai organizaciją, apie tai, kad įregistruota organizacija neatitinka [...] taikomų su aplinka susijusių teisinių reikalavimų.

34 straipsnis

[...] Strategija

[...]

1. Valstybės narės kartu su kompetentingomis įstaigomis, vykdymo priežiūros institucijomis ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais nustato strategiją, į kurią įtraukia:
- a) 35 ir 36 straipsniuose nurodytos propagavimo ir informavimo veiklos planą;
  - b) 37 straipsnyje nurodytas mažų organizacijų skatinimo taikyti sistemą priemones;
  - c) 38 straipsnyje nurodyto grupių ir pakopinio metodo skatinimo priemones;
  - d) 39 straipsnyje nurodytą AVAS ir kitų aplinkos politikos krypčių bei priemonių susiejimo priemones.
2. Strategija peržiūrima kas trejus metus.

35 straipsnis

Informavimas

1. Valstybės narės imasi atitinkamų priemonių informacijai teikti:
  - a) visuomenei apie AVAS tikslus ir pagrindines sudedamąsias dalis;
  - b) organizacijoms apie šio reglamento turinį.
2. Valstybės narės atitinkamais atvejais [...] naudoja specializuotus leidinius, vietos spaudą, reklamines kampanijas arba kitas funkcines priemones, siekdamos labiau supažindinti visuomenę su AVAS.

Valstybės narės gali bendradarbiauti visų pirma su pramonės ir vartotojų asociacijomis, aplinkosaugos organizacijomis, profesinėmis sąjungomis, vietos institucijomis ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais.
3. [...]

36 straipsnis

Propagavimo veikla

Valstybės narės vykdo AVAS propagavimo veiklą.

Ši veikla gali būti:

- 1) visų suinteresuotųjų šalių skatinimas keistis žiniomis ir geriausios praktikos pavyzdžiais AVAS srityje;
- 2) veiksmingų AVAS propagavimo priemonių kūrimas ir bendras jų taikymas su organizacijomis;

- 3) techninės pagalbos teikimas organizacijoms apibrėžiant ir įgyvendinant savo su AVAS susijusią rinkodaros veiklą;
- 4) organizacijų partnerystės skatinimas siekiant propaguoti AVAS.

37 straipsnis

Mažų organizacijų skatinimas taikyti sistemą

Valstybės narės imasi tinkamų priemonių, kad skatintų mažas organizacijas taikyti sistemą:

- 1) sudarydamos palankesnes galimybes gauti informaciją ir naudotis specialiai joms pritaikytais paramos fondais,
- 2) užtikrindamos sistemos taikymą skatinančias, priimtinas registracijos rinkliavas;
- 3) skatindamos taikyti techninės pagalbos priemones [...].

38 straipsnis

Grupių ir pakopinis metodas

1. Valstybės narės [...] skatina vietos valdžios institucijas, bendradarbiaujant su pramonės asociacijomis, prekybos rūmais ir kitomis suinteresuotomis šalimis, teikti [...] specialią paramą organizacijų grupėms, kurias sieja geografinis artumas arba ūkinės veiklos pobūdis, kad jos atitiktų 4, 5 ir 6 straipsniuose nurodytus registracijos reikalavimus.
2. Valstybės narės [...] skatina organizacijas įgyvendinti aplinkosaugos vadybos sistemą. Jos visų pirma ragina taikyti pakopinį metodą, [...] skatinanti užsiregistruoti AVAS.

3. [...] Pagal 1 ir 2 dalį nustatytos sistemos ir programos turi veikti taip, kad ją taikančios organizacijos, ypač mažosios įmonės, išvengtų nereikalingų išlaidų.

39 straipsnis

AVAS ir kitos Bendrijos aplinkos politikos kryptys bei priemonės

1. Valstybės narės [...] svarsto, kaip:

- a) į registraciją AVAS pagal šį reglamentą galima atsižvelgti rengiant naujus teisės aktus;
- b) registraciją AVAS pagal šį reglamentą galima naudoti kaip priemonę taikant ir vykdančias teisės aktus;

c) (naujas) į registraciją AVAS pagal šį reglamentą galima atsižvelgti vykdančias viešuosius ir kitus pirkimus.

2. Nepažeisdamos Bendrijos teisės aktų nuostatų, ypač konkurencijos, apmokestinimo ir valstybės paramos srityje, valstybės narės prireikus imasi priemonių, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos organizacijoms registruotis AVAS arba tęsti registraciją.

Šios priemonės gali apimti, inter alia [...]:

- a) reguliavimo nuostatų mažinimą, kad AVAS įregistruota organizacija būtų laikoma atitinkančia tam tikrus su aplinka susijusius teisinius reikalavimus, įtvirtintus kituose kompetentingų įstaigų nurodytuose teisės aktuose;
- b) geresnį reglamentavimą, t. y. keičiant kitus teisės aktus, kad būtų pašalinta, sumažinta arba supaprastinta AVAS taikančioms organizacijoms tenkanti našta, siekiant paskatinti veiksmingą rinkų veikimą ir pagerinti konkurencingumą.

40 straipsnis

[...] Rinkliavos

1. Valstybės narės gali sukurti rinkliavų sistemą, kurioje atsižvelgiama į:
  - a) išlaidas, kurias pagal 33 straipsnį valstybių narių paskirtos arba šiuo tikslu įsteigtos įstaigos patyrė teikdamos informaciją ir paramą organizacijoms;
  - b) išlaidas, patirtas akredituojant aplinkosaugos vertintojus ir atliekant jų priežiūrą [...];
  - c) kompetentingų įstaigų patirtas registracijos, registracijos tęsimo, sustabdymo ir panaikinimo išlaidas, taip pat papildomas už Bendrijos ribų veikiančių organizacijų patirtas [...] šių procedūrų administravimo išlaidas.

Šios rinkliavos negali viršyti priimtino dydžio ir turi būti proporcingos organizacijos dydžiui ir atlikto darbo apimčiai.

2. Valstybės narės sistemos propagavimo sumetimais gali nuspręsti nerinkti rinkliavų už registraciją ir registracijos tęsimą.

41 straipsnis

Nuostatų nesilaikymas

1. Tais atvejais, kai nesilaikoma šio reglamento nuostatų, valstybės narės imasi reikiamų teisinių arba administracinių priemonių.
2. Valstybės narės imasi veiksmingų priemonių, užkertančių kelią naudoti AVAS logotipą pažeidžiant šio reglamento nuostatas.

Gali būti taikomos nuostatos, įgyvendintos 2005 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/29/EB dėl nesąžiningos įmonių komercinės veiklos vartotojų atžvilgiu vidaus rinkoje ¹⁵.

42 straipsnis

Informacijos ir ataskaitų teikimas Komisijai

1. (nauja) Valstybės narės informuoja Komisiją apie kompetentingų įstaigų ir akreditavimo įstaigų struktūrą ir su jų veikla susijusias procedūras bei reguliariai atnaujiną šią informaciją.

2. Valstybės narės kas trisdešimt mėnesių teikia Komisijai ataskaitas apie priemones, kurių ėmėsi pagal šį reglamentą.

Šiose ataskaitose valstybės narės atsižvelgia į naujausią Komisijos ataskaitą, pagal 47 straipsnį pateiktą Europos Parlamentui ir Tarybai.

---

¹⁵ OL L 149, 2005 6 11, p. 22.

VIII SKYRIUS

Europos Komisijai taikomos taisyklės

43 straipsnis

Informavimas

1. Komisija teikia informaciją:
  - a) visuomenei apie AVAS tikslus ir pagrindines sudedamąsias dalis;
  - b) (naujas) organizacijoms apie šio reglamento turinį.
2. Komisija tvarko ir užtikrina viešą prieigą prie:
  - a) aplinkosaugos vertintojų ir AVAS registruotų organizacijų registro;
  - b) aplinkosaugos ataskaitų [...] elektroninės duomenų bazės;
  - c) (naujas) geriausios praktikos pavyzdžių AVAS srityje, *inter alia*, veiksmingų AVAS propagavimo priemonių ir techninės pagalbos organizacijoms pavyzdžių, duomenų bazės.

44 straipsnis

Bendradarbiavimas ir koordinavimas

1. Komisija gali skatinti valstybių narių bendradarbiavimą visų pirma siekdama, kad visoje Bendrijoje vienodai ir nuosekliai būtų taikomos taisyklės, susijusios su:
  - a) organizacijų registracija;

- b) aplinkosaugos vertintojais;
  - c) 33 straipsnyje nurodyta informacija ir parama.
2. Nepažeisdamos Bendrijos viešųjų pirkimų teisės aktų, Komisija bei kitos Bendrijos institucijos ir organai, rengdami rangos ir paslaugų sutarčių vykdymo sąlygas, prireikus remiasi AVAS ar kitomis aplinkosaugos vadybos sistemomis, jei įrodytas jų faktinis lygiavertiškumas AVAS.

44a straipsnis

AVAS integravimas į kitas Bendrijos aplinkos politikos sritis ir priemones

Komisija svarsto, kaip:

- 1) į registraciją AVAS pagal šį reglamentą galima atsižvelgti rengiant naujus teisės aktus ir tikslinant galiojančius teisės aktus, visų pirma mažinant reguliavimo nuostatas ir taikant geresnio reglamentavimo principą, kaip numatyta 39 straipsnio 2 dalyje;
- (2) registraciją AVAS pagal šį reglamentą galima naudoti kaip priemonę taikant ir vykdant teisės aktus.

45 straipsnis

Santykis su kitomis aplinkosaugos vadybos sistemomis

- 1. Valstybės narės gali pateikti Komisijai rašytinį prašymą pripažinti esamas aplinkosaugos vadybos sistemas ar jų dalis, kurios yra patvirtintos pagal tinkamas nacionaliniu arba regionų lygiu pripažintas sertifikavimo procedūras, atitinkančiomis šio reglamento reikalavimus.
- 2. Valstybės narės savo prašyme nurodo konkrečias aplinkosaugos vadybos sistemos dalis ir atitinkamus šio reglamento reikalavimus.

3. Valstybės narės pateikia įrodymus, patvirtinančius, kad visos konkrečios tos aplinkosaugos vadybos sistemos dalys atitinka šio reglamento reikalavimus.
4. Išnagrinėjusi šio straipsnio 1 dalyje nurodytą prašymą ir remdamasi 49 straipsnio 2 dalyje nustatyta procedūra, Komisija pripažįsta konkrečias aplinkosaugos vadybos sistemos dalis bei sertifikavimo įstaigoms keliamus akreditacijos reikalavimus, jei mano, kad valstybė narė:
  - a) savo prašyme pakankamai aiškiai nurodė konkrečias aplinkosaugos vadybos sistemos dalis ir atitinkamus šio reglamento reikalavimus;
  - b) pateikė pakankamai įrodymų, patvirtinančių, kad visos konkrečios tos aplinkosaugos vadybos sistemos dalys atitinka šio reglamento reikalavimus.
5. Informaciją apie pripažintas aplinkosaugos vadybos sistemas, įskaitant I priede nurodytus atitinkamus joms taikomus AVAS skyrius, ir pripažintus akreditacijos reikalavimus Komisija skelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

46 straipsnis

Konkreiems sektoriams skirtų informacinių dokumentų rengimas

1. Komisija, pasikonsultavusi su [...] valstybėmis narėmis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais, [...] parengia konkreiems sektoriams skirtus informacinius dokumentus, įskaitant geriausios aplinkosaugos vadybos praktikos pavyzdžius ir aplinkosauginio veiksmingumo rodiklius konkrečiuose sektoriuose.
Be to, Komisija gali parengti bendro naudojimo informacinius dokumentus.
2. Komisija atsižvelgia į galiojančius informacinius dokumentus ir aplinkosauginio veiksmingumo rodiklius, parengtus pagal kitą Bendrijos aplinkosaugos politiką ir priemones ar tarptautinius standartus.

3. Šios priemonės, kuriomis siekiama iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, patvirtinamos laikantis 49 straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.

47 straipsnis

Ataskaitų teikimas

Kas penkerius metus Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje nurodomi veiksmai ir priemonės, kurių imtasi pagal šį skyrių, ir iš valstybių narių pagal 32 ir 42 straipsnius gauta informacija.

IX SKYRIUS

Baigiamosios nuostatos

48 straipsnis

Priedų pakeitimai

1. Jei būtina ar tinkama, Komisija gali iš dalies keisti priedus, atsižvelgdama į taikant AVAS sukaupą patirtį, jei nustatomas poreikis tiksliau apibrėžti AVAS reikalavimus, ir į tarptautinių standartų pakeitimus arba naujus standartus, kurie reikšmingi šio reglamento veiksmingumui.
2. Šios priemonės, kuriomis siekiama iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas, tvirtinamos laikantis 49 straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.

49 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda komitetas.
2. Darant nuorodą į šią dalį, taikoma Tarybos sprendimo 1999/468/EB 3 straipsnyje nustatyta patariamoji procedūra, laikantis minėto sprendimo 7 straipsnio 3 dalies ir 8 straipsnio.
3. Darant nuorodą į šią dalį, taikomos Tarybos sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į minėto sprendimo 8 straipsnį.

50 straipsnis

Peržiūra

Ne vėliau kaip praėjus penkeriems metams po reglamento įsigaliojimo Komisija peržiūri AVAS, atsižvelgdama į taikant sistemą sukaupią patirtį ir į tarptautines tendencijas. Ji atsižvelgia į Europos Parlamentui ir Tarybai pagal 47 straipsnį teikiamas ataskaitas.

51 straipsnis

Panaikinimas ir pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Panaikinami šie teisės aktai:

- a) 2001 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 761/2001 dėl organizacijų savanoriško dalyvavimo Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemoje (EMAS) ¹⁶,
- b) 2001 m. kovo 19 d. Komisijos sprendimas 2001/681/EB dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 761/2001 dėl organizacijų savanoriško dalyvavimo Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemoje (EMAS) įgyvendinimo rekomendacijų ¹⁷,
- c) Komisijos sprendimas Nr. 2006/193/EB, nustatantis EMAS emblemos naudojimo išskirtiniais atvejais ant vežimo ir tretinių pakuočių taisyklės pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 761/2001 ¹⁸.

---

¹⁶ OL L 114, 2001 4 24, p. 1.

¹⁷ OL L 247, 2001 9 17, p. 24.

¹⁸ OL L 70, 2006 3 9, p. 63.

d) (naujas) 2006 m. vasario 3 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 196/2006, iš dalies keičiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 761/2001 I priedą, siekiant atsižvelgti į Europos standartą EN ISO 14001:2004, ir panaikinantis Sprendimą 97/265/EB ¹⁹.

e) (naujas) 2007 m. lapkričio 19 d. Komisijos sprendimas 2007/747/EB dėl sertifikavimo tvarkos pripažinimo pagal 2001 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 761/2001 dėl organizacijų savanoriško dalyvavimo Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemoje (EMAS) 9 straipsnį, ir panaikinantis Sprendimą 97/264/EB ²⁰.

2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies taikomos antra, trečia ir ketvirta šios dalies pastraipa.

Pagal Reglamentą (EB) Nr. 761/2001 įsteigtos nacionalinės akreditavimo įstaigos ir kompetentingos įstaigos tęsia savo veiklą. Valstybės narės koreguoja procedūras, kurių laikosi akreditavimo įstaigos ir kompetentingos įstaigos, vadovaudamosi šio reglamento nuostatomis. Valstybės narės užtikrina, kad šios sistemos pradėtų visapusiškai veikti per šešis mėnesius nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

Pagal Reglamentą (EB) Nr. 761/2001 įregistruotos organizacijos lieka AVAS registre. Per kitą organizacijos vertinimą aplinkosaugos vertintojas tikrina, ar ji atitinka šiame reglamente nustatytus naujus reikalavimus. Jei kitas vertinimas atliekamas anksčiau nei praėjus šešiams mėnesiams nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos, kito vertinimo terminas, pritarus aplinkosaugos vertintojui ir kompetentingoms įstaigoms, gali būti pratęstas šešiais mėnesiais.

---

¹⁹ OL L 32, 2006 2 4, p. 4.

²⁰ OL L 303, 2007 11 21, p. 37.

Pagal Reglamentą (EB) Nr. 761/2001 akredituoti aplinkosaugos vertintojai gali tęsti savo veiklą, laikydamiesi šiame reglamente nustatytų reikalavimų.

3. Nuorodos į Reglamentą (EB) Nr. 761/2001 laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir aiškinamos pagal VIII priede pateiktą atitikties lentelę.

52 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Tarybos vardu

Pirmininkas

Pirmininkas

I PRIEDAS

APLINKOSAUGOS ANALIZĖ

Aplinkosaugos analizė apima tokius aspektus:

1. Nustatomi su aplinka susiję teisiniai reikalavimai, kurie yra taikomi.

Organizacija ne tik sudaro taikomų teisinių reikalavimų sąrašą, bet ir nurodo, kaip galima įrodyti, kad ji laikosi įvairių reikalavimų.

2. Nustatomi visi tiesioginiai bei netiesioginiai aplinkosaugos aspektai, darantys reikšmingą poveikį aplinkai, jie atitinkamai kokybiškai bei kiekybiškai apibrėžiami ir sudaromas reikšmingų aspektų sąrašas.

Vertindama aplinkosaugos aspekto reikšmingumą, organizacija atsižvelgia į:

- a) galimybę sukelti žalą aplinkai;
- b) vietos, regiono arba pasaulio aplinkos pažeidžiamumą;
- c) aspekto ar jo poveikio mastą, atvejų skaičių, dažnį ir grįžtamumą;
- d) tai, ar yra susijusių aplinkos teisės aktų ir kokie jų reikalavimai;
- e) svarbą suinteresuotiesiems subjektams ir organizacijos darbuotojams.

a) Tiesioginiai aplinkosaugos aspektai

Tiesioginiai aplinkosaugos aspektai yra susiję su pačios organizacijos veikla, produktais ir paslaugomis, kurių valdymą ji tiesiogiai kontroliuoja.

Visos organizacijos turi atsižvelgti į tiesioginius savo veiklos aspektus.

Tiesioginiai aplinkosaugos aspektai yra susiję su toliau išvardytais dalykais (bet ne tik jais):

- a) teisinais reikalavimais ir leidimų apribojimais;
- b) teršalų išmetimu į atmosferą;
- c) teršalų išleidimu į vandenį;
- d) kietųjų ir kitokių atliekų (visų pirma pavojingų atliekų) gamyba, perdirbimu, pakartotiniu naudojimu, transportavimu ir šalinimu;
- e) žemės naudojimu ir jos tarša;
- f) gamtos išteklių ir žaliavų (įskaitant energiją) naudojimu;
- g) vietinio masto problemomis (triukšmu, vibracija, kvapu, dulkėmis, vaizdu ir t. t.);
- h) transporto klausimais (vežant prekes ir teikiant paslaugas);
- i) ekologinių avarių ir poveikio aplinkai, kuris atsiranda ar gali atsirasti dėl incidentų, avarių ir galimų ekstremalių situacijų, grėsme;
- j) poveikiu biologinei įvairovei.

b) Netiesioginiai aplinkosaugos aspektai

Netiesioginiai aplinkosaugos aspektai gali būti organizacijos ir trečiųjų šalių sąveikos rezultatas; organizacija, norinti būti įregistruota AVAS, gali daryti tam tikrą įtaką tokiai sąveikai.

Itin svarbu, kad nepramoninės organizacijos, pavyzdžiui, vietos valdžios institucijos arba finansų įstaigos, taip pat atsižvelgtų į su jų pagrindine veikla susijusius aplinkosaugos aspektus. Tik su organizacijos teritorija ir infrastruktūra susijusių aplinkosaugos aspektų aprašo nepakanka.

Tai gali būti šie aspektai (bet ne tik šie):

- a) klausimai, susiję su produkto būvio ciklu (projektavimas, sukūrimas, pakavimas, transportavimas, naudojimas ir atliekų utilizavimas / šalinimas);
- b) kapitalo investicijos, paskolų teikimas ir draudimo paslaugos;
- c) naujos rinkos;
- d) paslaugų pasirinkimas ir jų struktūra (pvz., transportas arba viešojo maitinimo verslas);
- e) administraciniai ir planavimo sprendimai;
- f) produkcijos asortimento struktūra;
- g) rangovų, subrangovų ir tiekėjų aplinkosauginis veiksmingumas ir praktika.

Organizacijos turi galėti įrodyti, kad reikšmingi aplinkosaugos aspektai, susiję su jų taikomomis viešųjų pirkimų procedūromis, yra nustatyti ir kad jų valdymo sistemose atsižvelgiama į su šiais aspektais susijusį reikšmingą poveikį. Organizacija turėtų stengtis užtikrinti, kad tiekėjai ir organizacijos vardu veikiantys subjektai, vykdydami veiklą pagal sutartį, laikytųsi organizacijos aplinkosaugos politikos.

Organizacija turi įvertinti, kiek įtakos ji gali turėti šiems netiesioginiams aplinkosaugos aspektams ir kokių priemonių galima imtis poveikiui mažinti.

3. Poveikio aplinkai reikšmingumo vertinimo kriterijų apibūdinimas

Organizacija apibrėžia savo veiklos, produktų ir paslaugų aplinkosaugos aspektų reikšmingumo vertinimo kriterijus, kad galėtų nustatyti, kurie iš šių aspektų daro reikšmingą poveikį aplinkai.

Rengdama kriterijus, organizacija atsižvelgia į Bendrijos teisės aktus; kriterijai turi būti , išsamūs, atkuriami, viešai skelbiami, ir turi būti įmanoma nepriklausomai juos patikrinti.

Nustatant organizacijos aplinkosaugos aspektų reikšmingumo vertinimo kriterijus, gali būti atsižvelgiama į tokius klausimus (bet ne tik juos):

- a) informacija apie aplinkos būklę, siekiant nustatyti, kokia organizacijos veikla, kokie produktai ir kokios paslaugos gali daryti poveikį aplinkai;
- b) organizacijos turimi duomenys apie medžiagų ir energijos sąnaudas, į aplinką išleidžiamus teršalus, atliekas ir į atmosferą išmetamus teršalus aplinkai keliamo pavojaus atžvilgiu;
- c) suinteresuotųjų šalių nuomonės;
- d) reglamentuojama organizacijos veikla aplinkosaugos srityje;
- e) veikla viešųjų pirkimų srityje;
- f) organizacijos produktų projektavimas, kūrimas, gamyba, platinimas, priežiūra, panaudojimas, pakartotinis naudojimas, perdirbimas ir šalinimas;
- g) organizacijos veikla, dėl kurios patiriama daugiausia su aplinkos apsauga susijusių išlaidų ir dėl kurios suteikiama daugiausia naudos aplinkai.

Vertindama savo veiklos poveikio aplinkai reikšmę, organizacija apsvarsto ne tik įprastines veiklos sąlygas, bet ir veiklos pradžios bei jos nutraukimo sąlygas ir realiai prognozuojamas avarines sąlygas. Būtina atsižvelgti į buvusią, dabartinę ir planuojamą veiklą.

4. Visos taikomos aplinkosaugos vadybos praktikos ir procedūrų analizė.
5. Ankstesnių incidentų tyrimo rezultatų vertinimas.

II PRIEDAS

Aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimai ir papildomi AVAS diegiančių organizacijų sprendini klausimai

AVAS aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimai atitinka EN ISO 14001:2004 standarto 4 skirsnyje nustatytus reikalavimus. Šie reikalavimai pateikiami kairėje lentelės skiltyje, kuri yra šio priedo A dalis.

Be to, AVAS registruotos organizacijos turi išspręsti keletą papildomų klausimų, tiesiogiai susijusių su kai kuriais EN ISO 14001:2004 standarto 4 skirsnio elementais. Tokie papildomi reikalavimai yra išvardyti dešinėje lentelės skiltyje; ji yra šio priedo B dalis.

A dalis	B dalis
aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimai pagal EN ISO 14001:2004 standartą	papildomi AVAS diegiančių organizacijų sprendini klausimai
Aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą (AVAS) taikančios organizacijos turi atitikti tarptautinio standarto EN ISO 14001:2004 reikalavimus, kurie yra nurodyti Europos standarto ²¹ 4 skirsnyje ir išsamiai pateikiami toliau: A. Aplinkos apsaugos vadybos sistemos reikalavimai A.1. Bendrieji reikalavimai Organizacija turi sukurti, įforminti dokumentais, įgyvendinti, prižiūrėti ir nuolatos gerinti aplinkos apsaugos vadybos sistemą pagal šio tarptautinio standarto reikalavimus ir apibrėžti, kaip ji įvykdys šiuos reikalavimus.	

²¹ Šiame priede pateiktas tekstas naudojamas Europos standartizacijos komitetui leidus. Visą tekstą galima įsigyti iš nacionalinių standartizacijos įstaigų, kurių sąrašas pateikiamas šiame priede. Draudžiama platinti šį priedą komerciniais tikslais.

A dalis aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimai pagal EN ISO 14001:2004 standartą	B dalis papildomi AVAS diegiančių organizacijų sprendinių klausimai
Organizacija turi nustatyti ir įforminti dokumentais savo aplinkos apsaugos vadybos sistemos taikymo sritį. A.2. Aplinkos apsaugos politika Aukščiausioji organizacijos vadovybė turi apibrėžti organizacijos aplinkos apsaugos politiką ir užtikrinti, kad nustatytoje aplinkos apsaugos vadybos sistemos taikymo srityje politika: a) atitinka organizacijos veiklą, produktų ir paslaugų pobūdį, mastą ir poveikį aplinkai; b) apima nuolatinio gerinimo ir taršos prevencijos įsipareigojimus; c) apima įsipareigojimus laikytis su organizacijos aplinkos apsaugos aspektais susijusių taikomų teisinių reikalavimų ir kitų reikalavimų, kuriuos organizacija prisiima; d) suteikia pagrindą aplinkos apsaugos tikslams ir užduotims nustatyti bei peržiūrėti; e) įforminta dokumentu, įgyvendinama ir prižiūrima; f) pateikta susipažinti visiems asmenims, dirbantiems organizacijai arba jos vardu; ir g) prieinama visuomenei.	

A dalis aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimai pagal EN ISO 14001:2004 standartą	B dalis papildomi AVAS diegiančių organizacijų sprendinių klausimai
A.3. Planavimas A.3.1. Aplinkos apsaugos aspektai Organizacija turi sukurti, įgyvendinti ir prižiūrėti procedūrą (-as), kaip a) nustatytoje aplinkos apsaugos vadybos sistemos taikymo srityje identifikuoti jos veiklą, produktų ar paslaugų aplinkos apsaugos aspektus, kuriuos ji gali valdyti ir kuriems ji gali daryti įtaką, atsižvelgdama į planuotą ar naują plėtrą arba naujas ar modifikuotas veiklas, produktus ir paslaugas; ir b) apibrėžti tuos aspektus, kurie daro arba gali daryti reikšmingą poveikį (-ius) aplinkai (t. y. reikšmingus aplinkos apsaugos aspektus). Organizacija šią informaciją turi įforminti dokumentais ir nuolat atnaujinti. Organizacija turi užtikrinti, kad į reikšmingus aplinkos apsaugos aspektus yra atsižvelgta sukuriant, įgyvendinant ir prižiūrint savo aplinkos apsaugos vadybos sistemą. A.3.2. Teisiniai ir kiti reikalavimai Organizacija turi sukurti, įgyvendinti ir prižiūrėti procedūrą (-as), kaip a) identifikuoti ir turėti priėjimą prie su jos aplinkos apsaugos aspektais susijusių taikomų teisinių reikalavimų ir kitų reikalavimų, kuriuos organizacija prisiima; ir b) apibrėžti, kaip tie reikalavimai taikomi jos aplinkos apsaugos aspektams.	

A dalis aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimai pagal EN ISO 14001:2004 standartą	B dalis papildomi AVAS diegiančių organizacijų sprendinių klausimai
Organizacija turi užtikrinti, kad į tuos taikomas teisinius reikalavimus ir kitus reikalavimus, kuriuos organizacija prisiima, yra atsižvelgta kuriant, įgyvendinant ir prižiūrint jos aplinkos apsaugos vadybos sistemą. A.3.3. Tikslai, uždutys ir programa (-os) Organizacija atitinkamoms funkcijoms ir lygmenims turi sukurti, įgyvendinti ir prižiūrėti dokumentais įformintus aplinkos apsaugos tikslus ir uždutis.	B.1. Teisinė atitiktis Organizacijos, siekiančios būti įregistruotos AVAS, turi galėti įrodyti, kad jos: 1) atlikusios I priede numatytą aplinkosaugos analizę nustatė visus organizacijai taikomus su aplinka susijusius teisinius reikalavimus ir žino jų pasekmes organizacijai; 2) užtikrina teisinę atitiktį aplinkos teisės aktų reikalavimams, įskaitant leidimus ir leidimų apribojimus; ir 3) turi procedūras, kurias taikydama organizacija gali užtikrinti nuolatinę atitiktį šiems reikalavimams.

A dalis aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimai pagal EN ISO 14001:2004 standartą	B dalis papildomi AVAS diegiančių organizacijų sprendinių klausimai
Tikslai ir užduotys, ten kur realu, turi būti išmatuojami ir derėti su aplinkos apsaugos politika, įskaitant taršos prevencijos, taikomų teisinių reikalavimų ir kitų reikalavimų, kuriuos organizacija prisiima, laikymosi ir nuolatinio gerinimo įsipareigojimus. Nustatydamą ir peržiūrėdamą savo tikslus ir užduotis, organizacija turi atsižvelgti į teisinius reikalavimus ir kitus reikalavimus, kuriuos ji prisiima, bei į savo reikšmingus aplinkos apsaugos aspektus. Organizacija taip pat turi skaitytis su savo technologijos galimybėmis, savo finansiniais, veiklos ir verslo reikalavimais bei suinteresuotų šalių požiūriu. Organizacija turi sukurti, įgyvendinti ir prižiūrėti programą (-as) savo aplinkos apsaugos tikslams pasiekti ir užduotims įvykdyti. Programa (-os) turi apimti: a) atsakomybės už tikslų ir užduočių pasiekimą pagal organizacijos funkcijas ir lygmenis paskyrimą; ir b) įgyvendinimo priemones ir jų įvykdymo terminus.	

A dalis aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimai pagal EN ISO 14001:2004 standartą	B dalis papildomi AVAS diegiančių organizacijų sprendinių klausimai
	B.2. Veiksmingumas 1) Organizacijos turi sugebėti įrodyti, kad vadybos sistemoje ir atliekant audito procedūras atsižvelgiama į faktinį organizacijos aplinkosauginį veiksmingumą, susijusį su tiesioginiais ir netiesioginiais aspektais, nustatytais atliekant aplinkosaugos analizę pagal I priedą. 2) Organizacijos veiksmingumo įvertinimas atsižvelgiant į jos tikslus ir užduotis yra sudėtinė vadovybinės analizės dalis. Organizacija taip pat įsipareigoja nuolat gerinti savo aplinkosauginį veiksmingumą. Šiuo tikslu ji gali savo veiklą grįsti vietos, regioninėmis ir nacionalinėmis aplinkosaugos programomis. 3) Tikslų ir užduočių įgyvendinimo priemonės negali būti aplinkosaugos tikslai. Jeigu organizacija veikia vienoje arba daugiau vietų, kiekviena vieta, kuriai taikoma AVAS, turi atitikti visus AVAS reikalavimus, įskaitant nuolatinį aplinkosauginio veiksmingumo gerinimą, kaip apibrėžta šio reglamento 2 straipsnio 2 dalyje.

A dalis aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimai pagal EN ISO 14001:2004 standartą	B dalis papildomi AVAS diegiančių organizacijų sprendinių klausimai
A.4. Įgyvendinimas ir vykdymas A.4.1. Išteklių, pareigos, atsakomybė ir įgaliojimai Vadovybė turi garantuoti išteklius, būtinus aplinkos apsaugos vadybos sistemai sukurti, įgyvendinti, prižiūrėti ir gerinti. Išteklių apima žmogiškuosius išteklius ir specializuotus įgūdžius, organizacinę infrastruktūrą, techniką ir finansinius išteklius. Pareigos, atsakomybė ir įgaliojimai turi būti apibrėžti, įforminti dokumentais ir apie tai pranešta, siekiant palengvinti efektyvią aplinkos apsaugos vadybą. Aukščiausioji organizacijos vadovybė turi paskirti vadovybės atstovą (-us), kuris (-ie), nepaisant kitų atsakomybių, turi turėti apibrėžtas pareigas, atsakomybę ir įgaliojimus: a) užtikrinti, kad aplinkos apsaugos vadybos sistema yra sukurta, įgyvendinta ir prižiūrima pagal šio tarptautinio standarto reikalavimus; b) teikti aukščiausiosios vadovybės analizei informaciją apie aplinkos apsaugos vadybos sistemos veiksmingumą, įskaitant rekomendacijas, kaip ją gerinti.	

A dalis aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimai pagal EN ISO 14001:2004 standartą	B dalis papildomi AVAS diegiančių organizacijų sprendinių klausimai
A.4.2. Kompetencija, mokymas ir supratimas	B.3. Darbuotojų dalyvavimas 1) Organizacija turėtų pripažinti, kad aktyvus darbuotojų dalyvavimas yra sėkmingo nuolatinio aplinkosaugos gerinimo varomoji jėga ir prielaida, vienas iš pagrindinių aplinkosauginio veiksmingumo gerinimo išteklių ir tinkamas būdas sėkmingai įtvirtinti aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą organizacijoje. 2) Sąvoka „darbuotojų dalyvavimas“ apima atskirų darbuotojų ir jų atstovų dalyvavimą bei jų informavimą. Todėl visuose lygiuose turėtų būti taikoma darbuotojų dalyvavimo sistema. Organizacija turėtų pripažinti, kad atsakinga, atvira dialogui ir aktyviai remianti vadovybė yra būtina sąlyga, kad šie procesai vyktų sėkmingai. Be to, reikėtų pabrėžti vadovybės teikiamos informacijos darbuotojams svarbą.

A dalis aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimai pagal EN ISO 14001:2004 standartą	B dalis papildomi AVAS diegiančių organizacijų sprendinių klausimai
Organizacija turi užtikrinti, kad visi asmenys, dirbantys jai arba jos vardu ir atliekantys darbus, kurie gali daryti žymų poveikį aplinkai, kaip yra identifikavusi organizacija, yra kompetentingi, t. y. turi tinkamą išsilavinimą, mokymą ar patirtį. Organizacija turi išsaugoti susijusius įrašus. Organizacija turi nustatyti su savo aplinkos apsaugos aspektais ir savo aplinkos apsaugos vadybos sistema susijusių mokymų poreikius. Ji turi suteikti mokymą arba imtis kitų veiksmų šiems poreikiams patenkinti ir turi išsaugoti susijusius įrašus. Organizacija turi sukurti, įgyvendinti ir prižiūrėti procedūrą (-as), kad asmenys, dirbantys jai arba jos vardu, žinotų: a) kaip svarbu laikytis aplinkos apsaugos politikos, procedūrų ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos reikalavimų, b) reikšmingus aplinkos apsaugos aspektus ir susijusius esamus ar galimus poveikius, priklausančius nuo jų darbo, ir suprastų, kokia nauda aplinkai geriau atliekant savo pareigas; c) savo pareigas ir atsakomybes siekiant atitikti aplinkos apsaugos vadybos sistemos reikalavimus; ir d) galimas pasekmes, jei būtų nukrypta nuo tiksliai apibrėžtų procedūrų.	

A dalis aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimai pagal EN ISO 14001:2004 standartą	B dalis papildomi AVAS diegiančių organizacijų sprendinių klausimai
	3) Darbuotojai turi ne tik laikytis šių reikalavimų, bet ir dalyvauti procese, kurio tikslas – nuolat gerinti organizacijos aplinkosauginį veiksmingumą: a) atliekant pirminę aplinkosaugos analizę, analizuojant <i>status quo</i> ir renkant bei tikrinant informaciją, b) kuriant ir diegiant aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą, kuria gerinamas organizacijos aplinkosauginis veiksmingumas, c) aplinkosaugos komitetuose siekiant rinkti informaciją ir užtikrinti aplinkosaugos pareigūno ir (arba) vadovybės atstovų ir darbuotojų bei jų atstovų dalyvavimą, d) bendrose aplinkosaugos veiksmų programos ir aplinkosaugos audito darbo grupėse, e) rengiant aplinkosaugos ataskaitas.

A dalis aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimai pagal EN ISO 14001:2004 standartą	B dalis papildomi AVAS diegiančių organizacijų sprendinių klausimai
A.4.3. Ryšiai Atsižvelgdama į savo aplinkos apsaugos aspektus ir aplinkos apsaugos vadybos sistemą, organizacija turi sukurti, įgyvendinti ir prižiūrėti procedūrą (-as), kaip: a) keisti informaciją tarp įvairių organizacijos lygmenų ir funkcijų; b) priimti, įforminti dokumentais ir atsakyti į aktualius pranešimus, gaunamus iš suinteresuotų išorės šalių. Organizacija turi nuspręsti, ar pranešti išorės šalims apie savo reikšmingus aplinkos apsaugos aspektus, ir įforminti dokumentu savo sprendimą. Jeigu priimtas sprendimas pranešti, organizacija turi nustatyti ir įgyvendinti metodą (-us), kaip perduoti informaciją išorės šalims.	4) Šiuo tikslu turėtų būti naudojami tinkami dalyvavimo būdai, pavyzdžiui, pasiūlymų knygos sistema, grupinis darbas įgyvendinant tam tikrus projektus arba aplinkosaugos komitetai. Organizacijos atsižvelgia į Komisijos rekomendacijas dėl gerosios praktikos šioje srityje. Šioje veikloje turėtų taip pat dalyvauti visi pageidaujantys darbuotojų atstovai.

A dalis aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimai pagal EN ISO 14001:2004 standartą	B dalis papildomi AVAS diegiančių organizacijų sprendinių klausimai
A.4.4. Dokumentai Aplinkos apsaugos vadybos sistemos dokumentai turi apimti: a) aplinkos apsaugos politiką, tikslus ir užduotis; b) aplinkos apsaugos vadybos sistemos taikymo srities aprašymą;	B.4. Ryšiai 1) Organizacijos turi sugebėti įrodyti, kad jo atvirai bendrauja su visuomene ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis (įskaitant vietos bendruomenes ir klientus) jų veiklos, produktų ir paslaugų poveikio aplinkai klausimu ir kad taip gali nustatyti visuomenei ir kitoms suinteresuotosioms šalims rūpimus klausimus. 2) Atvirumas, skaidrumas ir periodiškai informacijos apie aplinkosaugą teikimas – pagrindiniai veiksniai, kuriais AVAS skiriasi nuo kitų sistemų. Šie veiksniai taip pat svarbūs organizacijai, nes padeda formuoti suinteresuotųjų šalių pasitikėjimą. 3) AVAS yra pakankamai lanksti, kad organizacijos galėtų teikti atitinkamą informaciją tam tikroms tikslinėms grupėms, kartu užtikrindamos, kad su visa informacija galėtų susipažinti tie, kuriems jos reikia.

A dalis aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimai pagal EN ISO 14001:2004 standartą	B dalis papildomi AVAS diegiančių organizacijų sprendinių klausimai
c) svarbiausių aplinkos apsaugos vadybos sistemos elementų ir jų sąveikos aprašymą bei nuorodas į susijusius dokumentus; d) dokumentus, įskaitant įrašus, kurių reikalauja šis tarptautinis standartas; ir e) dokumentus, įskaitant įrašus, kurie organizacijos sprendimu yra būtini, kad būtų užtikrintas efektyvus procesų, susijusių su jos reikšmingais aplinkos apsaugos aspektais, planavimas, vykdymas ir kontrolė. A.4.5. Dokumentų valdymas Dokumentai, kurių reikalauja aplinkos apsaugos vadybos sistema ir šis tarptautinis standartas, turi būti valdomi. Įrašai yra speciali dokumentų rūšis ir turi būti valdomi pagal reikalavimus, pateiktus A.5.4. Organizacija turi sukurti, įgyvendinti ir prižiūrėti procedūrą (-as), kaip: a) patvirtinti dokumentų tinkamumą prieš juos išleidžiant; b) dokumentus peržiūrėti ir, jei reikia, atnaujinti ir pakartotinai patvirtinti; c) užtikrinti, kad pakeitimai ir einamojo leidimo dokumentų statusas būtų identifikuoti; d) užtikrinti, kad taikomų dokumentų aktualios versijos būtų prieinamos naudojimo vietose; e) užtikrinti, kad dokumentai išliks įskaitomi ir greitai, lengvai atpažįstami;	

A dalis aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimai pagal EN ISO 14001:2004 standartą	B dalis papildomi AVAS diegiančių organizacijų sprendinių klausimai
f) užtikrinti, kad išorės dokumentai, organizacijos nustatyti kaip būtini aplinkos vadybos sistemai planuoti bei funkcionuoti, yra identifikuoti ir jų paskirstymas yra valdomas; ir g) neleisti, kad pasenę dokumentai būtų netyčia panaudoti, ir tinkamai juos ženklinti, jeigu bet kokiems tikslams jie yra išsaugomi. A.4.6. Veiklos valdymas Organizacija turi nustatyti ir planuoti tas veiklas, kurios yra susijusios su nustatytais reikšmingais aplinkos apsaugos aspektais, derančiais su jos aplinkos apsaugos politika, tikslais ir užduotimis, siekdama garantuoti, jog jos yra vykdomos nustatytomis sąlygomis: a) sukuriant, įgyvendinant ir prižiūrint dokumentais įformintą (-as) procedūrą (-as) valdyti situacijas, kai šios (-ių) procedūros (-ų) neturėjimas gali sąlygoti nukrypimą nuo aplinkos apsaugos politikos, tikslų ir užduočių; ir b) procedūroje (-ose) nustatant valdymo kriterijus; ir c) sukuriant, įgyvendinant ir prižiūrint procedūras, susijusias su nustatytais organizacijos naudojamų prekių ir paslaugų reikšmingais aplinkos apsaugos aspektais ir perduodant atitinkamas procedūras ir reikalavimus tiekėjams, įskaitant ir rangovus. A.4.7. Parengtis avarijoms ir reagavimas Organizacija turi sukurti, įgyvendinti ir prižiūrėti procedūrą (-as), kaip identifikuoti galimas avarines situacijas ir galimus nelaimingus atsitikimus, kurie gali turėti poveikį (-ius) aplinkai, ir numatyti, kaip į juos reaguoti.	

A dalis aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimai pagal EN ISO 14001:2004 standartą	B dalis papildomi AVAS diegiančių organizacijų sprendinių klausimai
Organizacija turi reaguoti į susidariusias avarines situacijas ar nelaimingus atsitikimus ir užkirsti kelią susijusiems neigiamiems poveikiams aplinkai arba juos sumažinti. Organizacija turi periodiškai peržiūrėti ir, jei reikia, pataisyti savo parengties avarijoms ir reagavimo procedūras, ypač po įvykusių nelaimingų atsitikimų ar avarinių situacijų. Be to, organizacija turi periodiškai išbandyti tokias procedūras ten, kur įmanoma. A.5. Tikrinimas A.5.1. Monitoringas ir matavimai Organizacija turi sukurti, įgyvendinti ir prižiūrėti procedūrą (-as), kaip reguliariai stebėti ir matuoti pagrindines savo veiklą, kurios gali turėti reikšmingą poveikį aplinkai, charakteristikas. Procedūra (-os) turi apimti informacijos dokumentavimą, leidžiantį tikrinti veiksmingumą, taikomą veiklą valdymą ir atitikimą organizacijos aplinkos apsaugos tikslams ir užduotims. Organizacija turi užtikrinti, kad naudojama monitoringo ir matavimų įranga yra kalibruota ar patikrinta ir prižiūrima. Organizacija turi išsaugoti susijusius įrašus. A.5.2. Reikalavimų laikymosi įvertinimas A.5.2.1. Remdamasi savo įsipareigojimu laikytis reikalavimų, organizacija turi sukurti, įgyvendinti ir prižiūrėti procedūrą (-as), kad periodiškai įvertintų, kaip laikomasi taikomų teisinių reikalavimų. Organizacija turi saugoti periodiškų įvertinimų rezultatų įrašus.	

A dalis aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimai pagal EN ISO 14001:2004 standartą	B dalis papildomi AVAS diegiančių organizacijų sprendinių klausimai
A.5.2.2. Organizacija turi įvertinti, kaip laikomasi kitų reikalavimų, kuriuos organizacija prisiima. Organizacija gali suderinti šį įvertinimą su teisinių reikalavimų laikymosi įvertinimu, nurodytu A.5.2.1, arba sukurti atskirą (-as) procedūrą (-as). Organizacija turi saugoti periodiškų įvertinimų rezultatų įrašus. A.5.3. Neatitiktis, koregavimo veiksmas ir prevencinis veiksmas Organizacija turi sukurti, įgyvendinti ir prižiūrėti procedūrą (-as), kaip elgtis su esama ir galima neatitiktimi ir kaip imtis koregavimo veiksmo ir prevencinio veiksmo. Procedūra (-os) turi nustatyti reikalavimus, kaip: a) identifikuoti ir ištaisyti neatitiktį (-is) ir imtis veiksmo (-ų), kad būtų sumažinti jos (-ų) poveikiai aplinkai; b) ištirti neatitiktį (-is) nustatant jos (-ų) priežastį (-is) ir imtis veiksmų, kad būtų išvengta jos (-ų) pasikartojimo; c) įvertinti veiksmų poreikį, siekiant užkirsti kelią neatitiktims (-tims), ir įgyvendinti atitinkamus veiksmus, kad ji (-os) neįvyktų; d) užrašyti atlikto (-ų) koregavimo ir prevencinio (-ių) veiksmo (-ų) rezultatus; ir e) patikrinti atlikto (-ų) koregavimo ir prevencinio (-ių) veiksmo (-ų) efektyvumą. Veiksmai, kurių imamasi, turi atitikti problemų ir poveikių aplinkai reikšmingumą. Organizacija turi garantuoti, kad yra padaryti bet kokie reikalingi aplinkos vadybos sistemos dokumentų pakeitimai.	

A dalis aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimai pagal EN ISO 14001:2004 standartą	B dalis papildomi AVAS diegiančių organizacijų sprendinių klausimai
A.5.4. Įrašų valdymas Organizacija turi nustatyti ir prižiūrėti įrašus, reikalingus įrodyti, kad ji atitinka savo aplinkos apsaugos vadybos sistemos ir šio tarptautinio standarto reikalavimus, bei parodyti pasiektus rezultatus. Organizacija turi sukurti, įgyvendinti ir prižiūrėti procedūrą (-as), kaip identifikuoti, kaupti, apsaugoti ir surasti įrašus, nustatyti jų saugojimo laiką ir kaip juos sunaikinti. Įrašai turi būti ir išlikti įskaitomi, atpažįstami ir atsekami. A.5.5. Vidaus auditas Organizacija turi garantuoti, kad aplinkos apsaugos vadybos sistemos vidaus auditai yra atliekami planuotais laiko tarpais, siekiant: a) nustatyti, ar aplinkos apsaugos vadybos sistema: - atitinka planuotas aplinkos apsaugos vadybos priemonės, įskaitant šio tarptautinio standarto reikalavimus; - buvo tinkamai įgyvendinta ir yra prižiūrima; ir b) pateikti vadovybei informaciją apie auditų rezultatus. Audito programą (-as) organizacija turi planuoti, sukurti, įgyvendinti ir prižiūrėti atsižvelgdama į tikrinamų procesų aplinkosauginę svarbą ir į ankstesnių auditų rezultatus.	

A dalis aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimai pagal EN ISO 14001:2004 standartą	B dalis papildomi AVAS diegiančių organizacijų sprendinių klausimai
Audito procedūra (-os) turi būti sukurta (-os), įgyvendinta (-os) ir prižiūrima (-os) nurodant: - atsakomybes ir auditų planavimo ir atlikimo, rezultatų pranešimo, susijusių įrašų išlaikymo reikalavimus; - audito kriterijų, taikymo srities, dažnumo ir metodų nustatymo tvarką. Auditorių parinkimas ir audito atlikimas turi užtikrinti audito proceso objektyvumą ir nešališkumą. A.6. Vadovybinė analizė Aukščiausioji vadovybė planuotais laiko tarpais turi peržiūrėti organizacijos aplinkos apsaugos vadybos sistemą, siekdama garantuoti jos nuolatinį tinkamumą, adekvatumą ir efektyvumą. Analizės turi apimti gerinimo galimybių ir poreikio keisti aplinkos apsaugos vadybos sistemą, įskaitant aplinkos apsaugos politiką, aplinkos apsaugos tikslus ir užduotis, įvertinimą. Vadovybinių analizių įrašai turi būti išsaugomi. Vadovybinės analizės įvestiniai duomenys turi apimti informaciją apie: a) vidaus auditų rezultatus bei teisinių reikalavimų ir kitų reikalavimų, kuriuos organizacija prisiima, laikymosi įvertinimą; b) pranešimus, įskaitant skundus, gaunamus iš suinteresuotų išorės šalių; c) organizacijos aplinkos apsaugos veiksmingumą;	

A dalis aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimai pagal EN ISO 14001:2004 standartą	B dalis papildomi AVAS diegiančių organizacijų sprendinių klausimai
d) tikslų ir užduočių pasiekimo laipsnį; e) koregavimo ir prevencinių veiksmų būklę; f) tolesnius veiksmus po praėjusios vadovybinės analizės; g) pasikeitusias sąlygas, įskaitant teisinių ir kitų reikalavimų, susijusių su aplinkos apsaugos aspektais, pakeitimus; ir h) rekomendacijas, kaip gerinti. Vadovybinės analizės išvestiniai duomenys turi apimti bet kokius sprendimus ir veiksmus, susijusius su galimais aplinkos apsaugos politikos, tikslų, užduočių ir kitų aplinkos apsaugos vadybos sistemos elementų pakeitimais, derančiais su nuolatinio gerinimo įsipareigojimu.	

A dalis aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimai pagal EN ISO 14001:2004 standartą	B dalis papildomi AVAS diegiančių organizacijų spęstini klausimai
Nacionalinių standartizacijos įstaigų sąrašas BE: IBN/BIN (Institut Belge de Normalisation/Belgisch Instituut voor Normalisatie) BG: <u>BDS (Българският институт за стандартизация)</u> CZ: [...] <u>ÚNMZ (Ústav pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví)</u> DK: DS (Dansk Standard) DE: DIN (Deutsches Institut für Normung e.V.) EE: EVS (Eesti Standardikeskus) EL: ELOT (Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης) ES: AENOR (Asociacion Espanola de Normalizacion y Certificacion) FR: AFNOR (Association Française de Normalisation) IE: NSAI (National Standards Authority of Ireland) IT: UNI (Ente Nazionale Italiano di Unificazione) CY: <u>CYS (Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης Ποιότητας)</u> LV: LVS (Latvijas Standarts) LT: LST (Lietuvos standartizacijos departamentas) LU: SEE (Service de l'Energie de l'Etat) [...] HU: MSZT (Magyar Szabványügyi Testület) MT: MSA (Awtorita` Maltija dwar l-Istandards / Malta Standards Authority) NL: NEN (Nederlands Normalisatie-Instituut) AT: ON (Österreichisches Normungsinstitut) PL: PKN (Polski Komitet Normalizacyjny)	

A dalis aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimai pagal EN ISO 14001:2004 standartą	B dalis papildomi AVAS diegiančių organizacijų spęstini klausimai
PT: IPQ (Instituto Português da Qualidade) RO: ASRO (<u>Asociația de Standardizare din România</u>) SI: SIST (Slovenski inštitut za standardizacijo) SK: SÚTN (Slovenský ústav technickej normalizácie) FI: SFS (Suomen Standardisoimisliitto r.y) SE: SIS (Swedish Standards Institute) UK: BSI (British Standards Institution).	

III PRIEDAS

VIDINIS APLINKOSAUGOS AUDITAS

A. AUDITO PROGRAMA IR AUDITO DAŽNUMAS

1. Audito programa

Audito programa užtikrina, kad organizacijos vadovybė gautų informaciją, kurios jai reikia, kad galėtų apsvarstyti organizacijos aplinkosaugos veiksmingumą ir aplinkosaugos vadybos sistemos efektyvumą bei galėtų įrodyti, jog jie yra valdomi.

2. Audito programos tikslai

Pirmiausia siekiama įvertinti naudojamą vadybos sistemas, nustatyti, ar vykdoma organizacijos politika ir programa, kuriose turi būti numatyta laikytis atitinkamų aplinkosaugos norminių reikalavimų.

3. Audito programos apimtis

Turi būti aiškiai apibrėžta bendra atskirų auditų arba, kai taikytina, kiekvieno audito ciklo etapo apimtis aiškiai nurodant:

- a) dalykines sritis;
- b) tikrintiną veiklą;
- c) tikrintinus aplinkosaugos kriterijus;
- d) tikrintiną laikotarpį.

Aplinkosaugos auditas apima ir veiksmingumui įvertinti būtinų faktinių duomenų vertinimą.

4. Audito dažnumas

Auditas arba audito ciklas, apimantis visą organizacijos veiklą, atliekamas pagal poreikį, bet ne rečiau kaip kas trejus metus. Konkrečios veiklos tikrinimo dažnumas skirsis priklausomai nuo:

- a) veiklos pobūdžio, masto ir sudėtingumo;
- b) su veikla susijusio poveikio aplinkai reikšmingumo;
- c) atliekant ankstesnius auditus nustatytų problemų svarbos ir skubos;
- d) ankstesnių aplinkosaugos problemų.

Dažniau tikrinama sudėtingesnė veikla, turinti reikšmingesnę poveikį aplinkai.

Organizacija turėtų atlikti auditą bent kartą per metus, nes taip organizacijos vadovybei ir aplinkosaugos vertintojui bus lengviau įrodyti, kad organizacija valdo savo reikšmingus aplinkosaugos aspektus.

Organizacija atlieka auditą, kad patikrintų

- a) organizacijos aplinkosaugos veiksmingumą ir
- b) organizacijos atitiktį taikomiems teisiniams įsipareigojimams, susijusiems su aplinka.

B. AUDITO EIGA

Atliekant auditą kalbama su darbuotojais, tikrinamos veiklos sąlygos ir įranga, peržiūrimi įrašai, raštu pateiktos darbo taisyklės ir kiti susiję dokumentai, siekiant įvertinti tikrinamos veiklos aplinkosauginį veiksmingumą, kad būtų nuspręsta, ar ji atitinka taikomus standartus, taisykles arba nustatytus tikslus ir uždavinius, be to, ar įdiegta aplinkosauginių įsipareigojimų valdymo sistema yra veiksminga ir tinkama. Nustatant visos vadybos sistemos efektyvumą, be kita ko, reikėtų pasirinktinai patikrinti, ar organizacija atitinka tokius kriterijus.

Audito procesą, visų pirma, sudaro šie etapai:

- a) susipažinimas su vadybos sistemomis;
- b) vadybos sistemų pranašumų ir trūkumų įvertinimas;
- c) susijusių faktų surinkimas;
- d) atliekant auditą nustatytų faktų įvertinimas;
- e) audito išvadų rengimas;
- f) ataskaitos apie audito metu nustatytus faktus ir audito išvadas pateikimas.

C. ATASKAITOS APIE AUDITO METU NUSTATYTUS FAKTUS IR AUDITO IŠVADAS PATEIKIMAS

Pagrindiniai raštiškos audito ataskaitos tikslai:

- a) dokumentuoti audito apimtį;
- b) informuoti vadovybę apie tai, kaip laikomasi organizacijos aplinkosaugos politikos IR apie organizacijos pažangą aplinkosaugos srityje;

- c) informuoti vadovybę apie organizacijos poveikio aplinkai stebėsenos priemonių efektyvumą ir patikimumą;
  - d) prireikus įrodyti taisomųjų veiksmų būtinybę.
-

IV PRIEDAS
APLINKOSAUGOS ATASKAITŲ TEIKIMAS

A. ĮVADAS

Informacija apie aplinkosaugą turi būti aiški ir nuosekli. Ji pateikiama elektronine forma arba atspausdinta popieriuje.

B. APLINKOSAUGOS ATASKAITA

Aplinkosaugos ataskaitoje turi būti pateikti bent toliau nurodyti elementai ir ji turi atitikti bent toliau pateiktas sąlygas:

- a) suprantamas ir vienareikšmis AVAS registruojamos organizacijos apibūdinimas, trumpas jos veiklos, produktų bei paslaugų apibūdinimas ir, jei aktualu, jos santykis su pagrindine organizacija;
- b) organizacijos aplinkosaugos politika ir trumpas aplinkosaugos vadybos sistemos aprašymas;
- c) visų organizacijos reikšmingų tiesioginių ir netiesioginių aplinkosaugos apsektų, darančių reikšmingą poveikį aplinkai, aprašymas ir paaiškinimas, kaip poveikis yra susijęs su šiais aspektais (I priedo 2 skirsnis);
- d) aplinkosaugos tikslų ir uždavinių, susijusių su reikšmingais aplinkosaugos aspektais ir poveikiu aplinkai, aprašymas;

- e) duomenų apie organizacijos aplinkosauginį veiksmingumą palyginti su jos aplinkosaugos tikslais ir uždaviniais, susijusiais su jos reikšmingu poveikiu aplinkai, santrauka. Ataskaitoje turi būti pranešama apie pagrindinius rodiklius ir apie kitus susijusius aplinkosauginio veiksmingumo rodiklius, nurodytus D skirsnyje;
- f) kiti veiksniai, susiję su aplinkosauginiu veiksmingumu, įskaitant veiksmingumą teisinių nuostatų, susijusių su reikšmingu poveikiu aplinkai, atžvilgiu;
- g) [...] nuoroda į taikomus su aplinka susijusių teisės aktų reikalavimus [...];
- h) aplinkosaugos vertintojo vardas, pavardė ir akreditacijos numeris bei patvirtinimo data.

Atnaujintoje aplinkosaugos ataskaitoje turi būti pateikti e–h punktuose nurodyti būtini elementai ir ji turi atitikti e–h punktuose pateiktus būtiniausius reikalavimus:

C. [...]

D. PAGRINDINIAI RODIKLIAI IR KITI TINKAMI APLINKOSAUGINIO VEIKSMINGUMO RODIKLIAI

1. Įvadas

Aplinkosaugos ataskaitoje ir [...] atnaujintose aplinkosaugos ataskaitose organizacijos teikia duomenis apie pagrindinius rodiklius – tiek, kiek jie susiję su tiesioginiais organizacijos aplinkosaugos aspektais – ir apie kitus tinkamus aplinkosauginio veiksmingumo rodiklius, kaip nurodyta toliau.

Rodikliai:

- a) yra taikomi siekiant tiksliai įvertinti organizacijos veiksmingumą;
- b) yra suprantami ir vienareikšmiai;
- c) gali būti taikomi kasmet įvertinti organizacijos aplinkosauginio veiksmingumo raidą lyginant su ankstesniais metais;
- d) gali būti palyginami su sektoriaus, nacionaliniais arba regioniniais lyginamaisiais standartais, jei taikoma;
- e) gali būti palyginami su norminiais reikalavimais, jei taikoma.

2. Pagrindiniai rodikliai

- a) Pagrindinius rodiklius taiko visų tipų organizacijos. Jie orientuoti į organizacijos veiksmingumą tokiose pagrindinėse aplinkosaugos srityse:

energijos vartojimo efektyvumas,

naudojamų medžiagų našumas;

vanduo,

atliekos,

biologinė įvairovė,

teršalų išmetimas.

b) Kiekvieną pagrindinį rodiklį sudaro:

- i) **A** skaičius, žymintis konkrečios srities bendrus metinius įvedinius ir (arba) metinį poveikį;
- ii) **B** skaičius, žymintis bendrus metinius organizacijos išvedinius;
- iii) **R** skaičius, žymintis **A** ir **B** santykį.

Kiekviena organizacija ne vėliau kaip [...] ataskaitoje pateikia skaičių R.

c) Duomenys apie konkrečios srities bendrus metinius įvedinius ir (arba) metinį poveikį (**A** skaičių) gali būti teikiami taip:

i) apie **energijos vartojimo efektyvumą**

- * „*bendras tiesioginis energijos suvartojimas*“ – nurodomas bendras sunaudotos energijos kiekis, išreikštas naftos ekvivalento tonomis (tne);
- * „*bendras atsinaujinančiųjų išteklių energijos sunaudojimas*“ – nurodomas bendras metinis elektros energijai ir šildymui sunaudotos energijos iš atsinaujinančiųjų šaltinių kiekis, išreikštas naftos ekvivalento tonomis (tne).

ii) apie *naudojamų medžiagų efektyvumą*

- * „*metinis įvairių naudotų medžiagų masės debitas*“ (išskyrus energijos nešėjus ir vandenį), išreiškiamas tonomis.

iii) apie *vandenį*

- * „*bendras per metus sunaudoto vandens kiekis*“, išreiškiamas m³.

iv) apie *atliekas*

* „*bendras per metus susidarančių atliekų kiekis*“, išreiškiamas tonomis;

* „*bendras per metus susidarančių pavojingų atliekų kiekis*“, išreiškiamas tonomis.

v) apie *biologinę įvairovę*

* „*naudojamos žemės plotas*“, išreiškiamas užstatytos teritorijos m².

vi) apie *teršalų išmetimą*

* „*bendras per metus išmestų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis*“, išreiškiamas CO₂ ekvivalento tonomis.

Organizacija taip pat gali naudoti kitus vienetus bendriems konkrečios srities metiniams įvediniams ir (arba) metiniam poveikiui išreikšti;

d) (naujas) Visoms sritims nurodomas tas pats bendras metinis organizacijos išvedinys (**B** skaičius), tačiau jis pritaikomas pagal organizacijos tipą (pagal jos veiklos tipą).

[...] Gamybos sektoriaus (pramonės) organizacijų atveju [...] jame gali būti nurodyta visa metinė bendroji pridėtinė vertė, išreikšta milijonais eurų (mln. EUR), arba visas metinis fizinis išvedinys, išreikštas tonomis, arba, mažų organizacijų atveju, visa metinė apyvarta ar darbuotojų skaičius. [...] Negamybinių (administracijos ir (arba) paslaugų) sektorių organizacijų atveju, [...] jis gali būti siejamas su organizacijos dydžiu, išreikštu darbuotojų skaičiumi.

Organizacija taip pat gali taikyti kitus vienetus bendriems organizacijos metiniams išvediniams išreikšti.

3. Kiti tinkami aplinkosauginio veiksmingumo rodikliai

Kiekviena organizacija kasmet taip pat turi pateikti duomenis apie savo veiksmingumą, susijusį su jos aplinkosaugos ataskaitoje nurodytais konkrečiais aplinkosaugos aspektais, o jei pagal šio reglamento 46 straipsnį yra parengti sektoriui skirti informaciniai dokumentai, organizacija turi į juos atsižvelgti [...].

[...]

E. PATEIKIMAS VISUOMENEI

Organizacija turi galėti įrodyti aplinkosaugos vertintojui, kad bet kuris organizacijos aplinkosauginiu veiksmingumu besidomintis asmuo gali lengvai ir netrukdomas susipažinti su B–D punktuose nurodyta informacija.

Organizacija užtikrina, kad su šia informacija būtų galima susipažinti oficialiaja valstybės narės, kurioje organizacija yra registruota, kalba ir, jei taikoma, visų valstybių narių, kuriose yra bendro registravimo vietos, kalbomis.

F. VIETOS ATSKAITOMYBĖ

AVAS registruotos organizacijos gali pageidauti pateikti vieną bendrą aplinkosaugos ataskaitą [...], apimančią kelias skirtingas geografines teritorijas.

Kadangi AVAS paskirtis – užtikrinti vietos atskaitomybę, organizacijos turi užtikrinti, kad bendroje aplinkosaugos ataskaitoje [...] būtų aiškiai išskirtas organizacijos kiekvienos vietos reikšmingas poveikis aplinkai ir apie jį būtų pateikta duomenų.

V PRIEDAS
AVAS LOGOTIPAS

Logotipas gali būti:

- trijų spalvų (Pantone Nr. 355 žalia; Pantone Nr. 109 geltona; Pantone Nr. 286 mėlyna);
- juodas baltame fone; arba
- baltas juodame fone.

VI PRIEDAS

Registruojantis pateiktina informacija

(nurodoma tik aktuali informacija)

1. ORGANIZACIJA

Pavadinimas	.....
Adresas	.....
Miestas	.....
Pašto kodas	.....
Šalis / žemė / regionas / autonominė sritis	.....
Kontaktinis asmuo	.....
Telefonas	.....
Faksas	.....
El. paštas	.....
Interneto svetainė	.....
Registracijos numeris	.....
Registracijos data	.....
Registracijos galiojimo sustabdymo data	.....
Registracijos panaikinimo data	.....
Kitos aplinkosaugos ataskaitos data	.....
Kitos [...] <u>atnaujintos aplinkosaugos ataskaitos</u> data	.....
Veiklos rūšies NACE kodas	.....
Darbuotojų skaičius	.....
Apyvarta arba metinis balansas	.....

2. VIETA

Pavadinimas

Adresas

Pašto kodas

Miestas

Šalis / žemė / regionas / autonominė sritis

Kontaktinis asmuo

Telefonas

Faksas

El. paštas

Interneto svetainė

Registracijos numeris

Registracijos data

Registracijos galiojimo sustabdymo data

Registracijos panaikinimo data

Kitos aplinkosaugos ataskaitos data

Kitos [...] atnaujintos aplinkosaugos
ataskaitos data

Veiklos rūšies NACE kodas

Darbuotojų skaičius

Apyvarta ir (arba) metinis balansas

3. AKREDITUOTASIS

VERTINTOJAS

Vertintojo pavadinimas arba vardas ir
pavardė

Adresas

Pašto kodas

Miestas

Šalis / žemė / regionas / autonominė sritis

Telefonas

Faksas

El. paštas

Akreditavimo registracijos numeris

Akreditavimo sritys (NACE kodai)

Akreditavimo įstaiga

Pasirašyta ... [vieta], 200. ... [data]

Organizacijos atstovo parašas

VII PRIEDAS

Vertintojo atlikto vertinimo ir patvirtinimo deklaracija

..... (pavadinimas
arba vardas ir pavardė).

AVAS vertintojo registracijos numeris.....

akredituota(-s) vertinti..... (NACE kodas)

deklaruoja, kad patikrino, ar .....(pavadinimas) organizacijos aplinkosaugos
ataskaitoje ir (arba) [...] atnaujintoje aplinkosaugos ataskaitoje (*) nurodyta (-os) vieta (-os) arba
visa organizacija, ...(pavadinimas)

kurios registracijos numeris (jei yra).....

atitinka visus [data] Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. XXX/[metai] dėl
organizacijų savanoriško dalyvavimo taikant Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos
(AVAS) reikalavimus.

Pasirašydama(s) šį pareiškimą, pareiškiu, kad:

- tikrinimas ir patvirtinimas atliktas laikantis visų to reglamento reikalavimų
- faktų, įrodančių, kad nesilaikoma su aplinkosauga susijusių taikomų teisinių reikalavimų,
nenustatyta.
- Organizacijos / vietos (*) aplinkosaugos ataskaitoje / [...] atnaujintoje aplinkosaugos ataskaitoje
(*) pateikiami duomenys ir informacija apie aplinkosaugos ataskaitoje nurodytą organizacijos
veiklą / vietą (*) yra patikimi ir teisingi.

Šis dokumentas nėra lygiavertis AVAS registracijai. AVAS registraciją gali suteikti tik kompetentinga įstaiga pagal Reglamentą (EB) Nr. 761/2001. Šis dokumentas negali būti naudojamas kaip atskiras visuomenės informavimo dokumentas.

Priimta ... [vieta], 20. ... [data].

Parašas

(*): išbraukti, jei netaikoma.

[...]

VIII PRIEDAS
ATITIKTIES LENTELĖ

Reglamentas (EB) Nr. 761/2001	šis reglamentas
1 straipsnio 1 dalis	1 straipsnis
1 straipsnio 2 dalies a punktas	-
1 straipsnio 2 dalies b punktas	-
1 straipsnio 2 dalies c punktas	-
1 straipsnio 2 dalies d punktas	-
2 straipsnio a punktas	2 straipsnio 1 dalis
2 straipsnio b punktas	-
2 straipsnio c punktas	2 straipsnio 2 dalis
2 straipsnio d punktas	2 straipsnio 4 dalis
2 straipsnio e punktas	-
2 straipsnio f punktas	2 straipsnio 5 dalis
2 straipsnio g punktas	2 straipsnio 6 dalis
2 straipsnio h punktas	2 straipsnio 7 dalis
2 straipsnio i punktas	2 straipsnio 8 dalis
2 straipsnio j punktas	2 straipsnio 9 dalis
2 straipsnio k punktas	2 straipsnio 10 dalis
2 straipsnio l punktas	2 straipsnio 12 dalis
2 straipsnio l punkto i papunktis	-
2 straipsnio l punkto ii papunktis	-

Reglamentas (EB) Nr. 761/2001	šis reglamentas
2 straipsnio m punktas	-
2 straipsnio n punktas	2 straipsnio 13 dalis
2 straipsnio o punktas	2 straipsnio 15 dalis
2 straipsnio p punktas	-
2 straipsnio q punktas	2 straipsnio 16 dalis
2 straipsnio r punktas	-
2 straipsnio s punkto pirmas sakiny	2 straipsnio 17 dalis
2 straipsnio s punkto antras–ketvirtas sakiniai	-
2 straipsnio t punktas	2 straipsnio 18 dalis
2 straipsnio u punktas	-
3 straipsnio 1 dalis	-
3 straipsnio 2 dalies a punkto pirmas sakiny	4 straipsnio 1 dalis
3 straipsnio 2 dalies a punkto antras sakiny	4 straipsnio 3 dalis
3 straipsnio 2 dalies b punktas	4 straipsnio 6 dalis
3 straipsnio 2 dalies c punktas	4 straipsnio 7 dalis
3 straipsnio 2 dalies d punktas	4 straipsnio 8 dalis
3 straipsnio 2 dalies e punktas	5 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa; 6 straipsnio 3 dalis
3 straipsnio 3 dalies a punktas	6 straipsnio 1 dalies a punktas
3 straipsnio 3 dalies b punkto pirmas sakiny	6 straipsnio 1 dalies b–d punktai
3 straipsnio 3 dalies b punkto antras sakiny	7 straipsnio 1 dalis

Reglamentas (EB) Nr. 761/2001	šis reglamentas
4 straipsnio 1 dalis	-
4 straipsnio 2 dalis	51 straipsnio 2 dalis
4 straipsnio 3 dalis	-
4 straipsnio 4 dalis	-
4 straipsnio 5 dalies pirmas sakiny	26 straipsnio 1 dalis
4 straipsnio 5 dalies 2 sakiny	26 straipsnio 2 dalis
4 straipsnio 6 dalis	42 straipsnis
4 straipsnio 7 dalis	-
4 straipsnio 8 dalies 1 pastraipa;	30 straipsnio 1 dalis
4 straipsnio 8 dalies antra pastraipa	30 straipsnio 3 ir 5 dalys
4 straipsnio 8 dalies trečios pastraipos pirmas ir antras sakiniai	31 straipsnio 1 dalis
4 straipsnio 8 dalies trečios pastraipos paskutinis sakiny	31 straipsnio 3 dalis
5 straipsnio 1 dalis	11 straipsnio 1 dalies pirmas sakiny
5 straipsnio 2 dalis	11 straipsnio 3 dalis
5 straipsnio 3 dalies pirmas sakiny	12 straipsnio 1 dalis
5 straipsnio 3 dalies antro sakinio pirma įtrauka	12 straipsnio 1 dalies a punktas
5 straipsnio 3 dalies antro sakinio antra įtrauka	12 straipsnio 1 dalies b punktas
5 straipsnio 4 dalis	11 straipsnio 1 dalies 2 sakiny
5 straipsnio 5 dalies pirmas sakiny	15 straipsnio 1 dalis
5 straipsnio 5 dalies 2 sakiny	15 straipsnio 3 dalies pirmas sakiny
5 straipsnio 5 dalies trečias sakiny	16 straipsnio 1 dalis
5 straipsnio 5 dalies ketvirtas sakiny	15 straipsnio 3 dalies antras ir trečias sakiniai

Reglamentas (EB) Nr. 761/2001	šis reglamentas
6 straipsnio 1 dalis	13 straipsnio 1 dalis
6 straipsnio 1 dalies pirma įtrauka	13 straipsnio 2 dalies a punktas ir 5 straipsnio 2 dalies a punktas
6 straipsnio 1 dalies antra įtrauka	13 straipsnio 2 dalies a punktas ir 5 straipsnio 2 dalies c punktas
6 straipsnio 1 dalies trečia įtrauka	13 straipsnio 2 dalies a punktas ir 5 straipsnio 2 dalies d punktas
6 straipsnio 1 dalies ketvirta įtrauka	13 straipsnio 2 dalies c punktas
6 straipsnio 1 dalies paskutinis sakiny	13 straipsnio 2 dalies pirmas sakiny
6 straipsnio 2 dalis	14 straipsnio 3 dalis
6 straipsnio 3 dalies pirma įtrauka	14 straipsnio 4 dalies a punktas
6 straipsnio 3 dalies antra įtrauka	14 straipsnio 4 dalies b punktas
6 straipsnio 3 dalies trečia įtrauka	14 straipsnio 4 dalies c punktas
6 straipsnio 3 dalies paskutinis sakiny	14 straipsnio 8 dalis
6 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa;	14 straipsnio 2 dalis
6 straipsnio 4 dalies antra pastraipa	14 straipsnio 5 dalis
6 straipsnio 5 dalies pirmas sakiny	14 straipsnio 7 dalis
6 straipsnio 5 dalies antras sakiny	14 straipsnio 9 –10 dalys
6 straipsnio 6 dalis	14 straipsnio 11 dalis
7 straipsnio 1 dalis	29 straipsnio 6 dalis
7 straipsnio 2 dalies pirmas sakiny	12 straipsnio 2 dalis
7 straipsnio 2 dalies antras sakiny	12 straipsnio 3 dalis
7 straipsnio 3 dalis	43 straipsnio 2 dalies a ir b punktai

Reglamentas (EB) Nr. 761/2001	šis reglamentas
8 straipsnio 1 dalies pirmas sakinys	10 straipsnio 1 dalis
8 straipsnio 1 dalies antras sakinys	10 straipsnio 2 dalis
8 straipsnio 2 dalies a punktas	10 straipsnio 4 dalis
8 straipsnio 2 dalies b punktas	-
8 straipsnio 2 dalies c punktas	-
8 straipsnio 2 dalies d punktas	-
8 straipsnio 2 dalies e punktas	10 straipsnio 4 dalis
8 straipsnio 3 dalies a punktas	-
8 straipsnio 3 dalies b punkto pirmas sakinys	10 straipsnio 4 dalis
8 straipsnio 3 dalies paskutinė pastraipa	-
9 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa;	4 straipsnio 3 dalis
9 straipsnio 1 dalies a punktas	45 straipsnio 4 dalis
9 straipsnio 1 dalies b punktas	45 straipsnio 4 dalis
9 straipsnio 1 dalies paskutinė pastraipa	45 straipsnio 5 dalis
9 straipsnio 2 dalis	-
10 straipsnio 1 dalies a punktas	-
10 straipsnio 1 dalies b punktas	-
10 straipsnio 1 dalies c punktas	-
10 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa;	39 straipsnio 1 ir 2 dalys
10 straipsnio 2 dalies 2 pastraipos pirmas sakinys	42 straipsnis
10 straipsnio 2 dalies antros pastraipos antras sakinys	47 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 761/2001	šis reglamentas
11 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa;	37 straipsnis
11 straipsnio 1 dalies pirma įtrauka	37 straipsnio a punktas
11 straipsnio 1 dalies antra įtrauka	37 straipsnio c punktas
11 straipsnio 1 dalies trečia įtrauka	37 straipsnio b punktas
11 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos pirmas sakiny	38 straipsnio 1 dalis
11 straipsnio 1 dalies antros pastraipos antras sakiny	-
11 straipsnio 1 dalies antros pastraipos trečias sakiny	38 straipsnio 2 dalis
11 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ketvirtas sakiny	38 straipsnio 3 dalis
11 straipsnio 2 dalis	44 straipsnio 2 dalis
11 straipsnio 3 dalies pirmas sakiny	42 straipsnio pirmas sakiny
11 straipsnio 3 dalies antras sakiny	47 straipsnis
12 straipsnio 1 dalies a punktas	35 straipsnio 3 dalis
12 straipsnio 1 dalies b punktas	35 straipsnio 1 dalis
12 straipsnio 1 dalies paskutinė pastraipa	35 straipsnio 2 dalis
12 straipsnio 2 dalis	42 straipsnis
12 straipsnio 3 dalis	-
13 straipsnis	41 straipsnis
14 straipsnio 1 dalis	48 straipsnio 1 dalis
14 straipsnio 2 dalis	-
14 straipsnio 3 dalis	-
15 straipsnio 1 dalis	50 straipsnis
15 straipsnio 2 dalis	48 straipsnis
15 straipsnio 3 dalis	-

Reglamentas (EB) Nr. 761/2001	šis reglamentas
16 straipsnio 1 dalis	40 straipsnio 1 dalis
16 straipsnio 2 dalis	42 straipsnis
17 straipsnio 1 dalis	-
17 straipsnio 2 dalis	51 straipsnio 2 dalis
17 straipsnio 3 dalis	51 straipsnio 2 dalis
17 straipsnio 4 dalis	51 straipsnio 2 dalis
17 straipsnio 5 dalis	-
18 straipsnio pirmas sakinys	52 straipsnio 1 dalis
18 straipsnio antras sakinys	52 straipsnio paskutinis sakinys

---